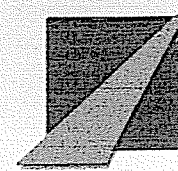

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Επιμέλεια:

Φ. Κορσέλη

Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας

ΙΖ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

**ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΑ 2005**

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΕΡΓΟ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
(ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ)

Ε. Π. * ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ *

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ 211 & ΘΡΑΚΗΣ 2, Τ.Κ. 177-78 ΤΑΥΡΟΣ

Γραφείο Δ/νση: τηλ.: (210) 3496225, Fax: (210) 3428042

Γραμματεία ΕΣΔΔ: τηλ.: (210) 3496242, (210) 3496243

Fax: (210) 3428046

Web site: www.ekdd.gr

E-mail: esdd@ekdd.gr

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

Επιμέλεια:
Δρ. ΦΑΝΗ ΚΟΜΣΕΛΗ
Υπεύθυνη Σπουδών και Έρευνας Τμήματος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ		Σελ.
Εισαγωγή		4
Πίνακας Διδασκόντων		10
Πίνακας Μαθημάτων/Σεμιναρίων		13
Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης		
ΠΑ-Σ01: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΠΑ-Μ01 : ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		17
ΠΑ-Μ02 : ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ Ε.Ε.: ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ		19
ΠΑ-Μ03 : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΩΝ)		22
ΠΑ-Ε01: ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ		25
ΠΑ-Σ02: ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΘΕΣΜΟΙ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		
ΠΑ-Μ04 :ΘΕΣΜΟΙ - ΟΡΓΑΝΑ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		27
ΠΑ-Μ05 : ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ -ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ		30
ΠΑ-Μ06 : ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		32
ΠΑ-Μ07 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		35
ΠΑ-Ε02 : ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		38
ΠΑ-Σ03: ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ		
ΠΑ-Μ08 : ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ		39
ΠΑ-Ε03: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ		42
ΠΑ-Μ09 : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		45
ΠΑ-Μ10: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ (ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ)		48
ΠΑ- Ε04 : ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ MS PROJECT		50
ΠΑ- Ε05 : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (SPSS)		52
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ		
ΠΑ-Ε06 : ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΣΑ		55
ΠΑ-ΕΓ: ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ		
ΠΑ-ΕΓ01: ΑΓΓΛΙΚΑ		56
ΠΑ-ΕΓ02: ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ		
Κύκλος σεμιναρίων εξειδίκευσης		
		61

ΠΑ-Σ01. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	64
ΠΑ-Σ01.1: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΠΣ - ΠΕΠ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ	64
ΠΑ-Σ02: ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΘΕΣΜΟΙ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	65
ΠΑ-Σ02.1: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	65
ΠΑ- Ε07: ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ	66
ΠΑ- Ε08: ΟΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	67
ΠΑ-Σ03: ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	
ΠΑ-Σ03.1: ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ - ΠΟΛΥΟΔΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	70
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	71
ΠΑ-Ε09: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	72
ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	73
ΠΑ-Ε10 : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ	74
ΠΑ-ΞΓ: ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	76
ΠΑ-ΞΓ01: ΑΓΓΛΙΚΑ	
ΠΑ-ΞΓ02: ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ.	

Εισαγωγή

Σύντομη παρουσίαση του Τμήματος

Το τμήμα λειτουργεί από το δεύτερο έτος έναρξης λειτουργίας της Σχολής. Στο τμήμα έχουν φοιτήσει μέχρι και τη δέκατη πέμπτη εκπαιδευτική σειρά, 194 σπουδαστές, στη δέκατη έκτη φοιτούν 30 σπουδαστές και στη δέκατη έβδομη φοιτούν 39 σπουδαστές.

Οι απόφοιτοι του Τμήματος προορίζονται να στελεχώσουν:

1. Τις υπηρεσιακές μονάδες του ΥΠΕΣΔΔΑ με αντικείμενο την άσκηση πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης, αποκέντρωσης και τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Τις υπηρεσιακές μονάδες των Περιφερειών με αντικείμενο:
 - τη διοίκηση και διαχείριση εθνικών και κοινοτικών επιχειρησιακών προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής και χωροταξικής πολιτικής, καθώς και άλλων τομέων
 - την εποπτεία, έλεγχο και παρακολούθηση της υλοποίησης της αποκέντρωσης και των νέων θεσμών στους οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης.
3. Τις αντίστοιχες επιτελικές υπηρεσιακές μονάδες προγραμματισμού και σχεδιασμού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης.

Ο ρόλος και το καθεστώς των αποφοίτων του τμήματος διέπονται, πέρα από τις διατάξεις που αφορούν στο σύνολο των αποφοίτων της ΕΣΔΔ, από τις διατάξεις του Ν. 3200/03, Άρθρο 9, παρ. 2, Περ. ζ. για "Τροποποιήσεις του Ν. 1388/83 για τη Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, Ίδρυση Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις", καθώς και αυτές του Ν. 2503/97 για τη Διοίκηση, Οργάνωση και Στελέχωση της Περιφέρειας.

Από τους 194 αποφοίτους του τμήματος, το 50% υπηρετεί στις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών και οι υπόλοιποι στις περιφέρειες και στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Η σημασία και αναγκαιότητα λειτουργίας του Τμήματος βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι η Περιφερειακή Διοίκηση, ως νέος θεσμός, έχει ανάγκη εξειδικευμένων στελεχών, ικανών να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις για αποκεντρωμένη λειτουργία της διοίκησης, καθώς και για τη διοίκηση και διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων περιφερειακών και τομεακών.

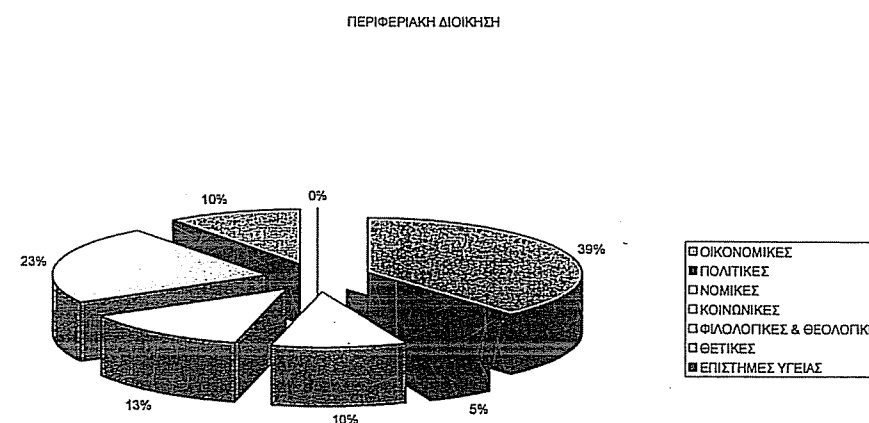
Προφίλ των σπουδαστών της ΙΖ' εκπαιδευτικής σειράς του Τμήματος

Την ΙΖ' εκπαιδευτική σειρά του Τμήματος αποτελούν 39 σπουδαστές, οι οποίοι με βάση τη βασική πανεπιστημιακή τους εκπαίδευση παρουσιάζονται όπως βλέπουμε στον Πίνακα Α που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.

ΣΠΟΥΔΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ	15
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	2
ΝΟΜΙΚΕΣ	4
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ	5
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ & ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ	9
ΘΕΤΙΚΕΣ	4
ΣΥΝΟΛΟ	39

Με ποσοστιαία μορφή η κατανομή των σπουδαστών του τμήματος παρουσιάζει την παρακάτω εικόνα.

Σκοπός του Προγράμματος Σπουδών

Ο βασικός σκοπός του παρόντος Προγράμματος Σπουδών είναι να παρέχει στα μελλοντικά στελέχη της Περιφερειακής Διοίκησης τη θεωρητική και πρακτική εκείνη εκπαίδευση, ώστε να αυξήσει τις γνώσεις τους και τις δεξιότητές τους. Ο άμεσος στόχος είναι να καταρτίσει και δημιουργήσει επαγγελματικά και εξειδικευμένα στελέχη, τα οποία θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν άμεσα στα επαγγελματικά τους καθήκοντα στην Κεντρική και Περιφερειακή Διοίκηση, εφόσον τοποθετηθούν και αξιοποιηθούν σε υπηρεσίες με αντικείμενο την οικονομική και χωρική ανάπτυξη και αποκέντρωση μέσα από επιχειρησιακά προγράμματα. Ο έμμεσος στόχος είναι το όφελος που προκύπτει στην Δημόσια Διοίκηση από αυτή την άμεση ένταξη των σπουδαστών στις προαναφερόμενες Διευθύνσεις ή Υπηρεσίες. Ειδικότερα δε, σε υπηρεσιακές μονάδες των παραπάνω φορέων που έχουν ως αντικείμενο και αρμοδιότητες θέματα περιφερειακής και χωροταξικής πολιτικής, ανάπτυξης και διαχείρισης οικονομικών και φυσικών πόρων καθώς και θέματα εποπτείας και εφαρμογής των θεσμών της αποκέντρωσης.

Η επίτευξη του σκοπού και των στόχων του Προγράμματος γίνεται με τον κατάλληλο συνδυασμό θεωρητικών, αλλά και πρακτικών γνώσεων, κυρίως μέσω μελέτης περιπτώσεων κατά την εκπόνηση εργασιών, αλλά και μέσα από την πρακτική εκπαίδευση.

Ειδικοί Στόχοι Προγράμματος

Η ειδική φάση σπουδών περιλαμβάνει θεωρητική και εφαρμοσμένη εκπαίδευση, με στόχο την εμπέδωση και ενίσχυση ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών των μελλοντικών στελεχών της Περιφερειακής Διοίκησης. Ειδικότερα, το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος αποσκοπεί:

α. Σε επίπεδο γνώσεων,

1. Στην απόκτηση ειδικών γνώσεων όσον αφορά σε θέματα :

- Σχεδιασμού - Διαχείρισης - Αξιολόγησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Περιφερειακών και Τομεακών)
- Παρακολούθησης και Διαχείρισης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Τακτικού Προϋπολογισμού.
- Εκτίμησης και ανάπτυξης ακίνητης περιουσίας.
- Νέων Επιχειρησιακών Σχημάτων, Θεσμών και Ειδικών Προγραμμάτων Περιφερειακής και Τοπικής Ανάπτυξης, Χωροταξικής Πολιτικής και Περιβαλλοντικής Προστασίας
- Επιχειρησιακού Σχεδιασμού στους Οργανισμούς, εσωτερικής οργάνωσης και ανάπτυξης των υπηρεσιών της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αποδοτικότητας και ποιότητας των υπηρεσιών και των σχέσεων κράτους - Πολίτη.

β. Σε επίπεδο δεξιοτήτων,

1. Στην καλλιέργεια διαχειριστικών δεξιοτήτων μέσα από την εξάσκηση των σπουδαστών στο πλαίσιο επιμέρους εργαστηρίων ή/και μαθημάτων όπως:

- Συστήματα Διαχείρισης και Αξιολόγησης, εργαλεία, τεχνικές και συστήματα ελέγχου Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- Διοίκηση και Διαχείριση Έργων (Project Management)
- Στατιστική Λήψη Αποφάσεων (SPSS)

2. Στην απόκτηση τεχνικών δεξιοτήτων, μέσα από την εκμάθηση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS), τεχνικών παρουσιάσεων με τη χρήση Η/Υ, την ανάπτυξη ιστοσελίδων και τη χρήση ειδικού λογισμικού.

γ. Σε επίπεδο συμπεριφορών,

- Στην καλλιέργεια **συνεργατικής συμπεριφορά** (κουλούρα ομάδας εργασίας), μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών και παρουσιάσή τους (σε ομάδες των 3 ή 4 ατόμων) ή και την ανάληψη πρωτοβουλιών για άλλες δραστηριότητες.
- Στην **εργήγορη, ευελιξία και διορατικότητα**, μέσα από ορθό χρονοπρογραμματισμό στην ανάληψη, συγγραφή και παρουσίαση εργασιών, κατά τη διεξαγωγή κυρίως του β' κύκλου της ειδικής φάσης σπουδών, αλλά και κατά τη διάρκεια της πρακτικής εκπαίδευσης
- Στην **εξοικείωση των σπουδαστών με τεχνικές διαπραγματεύσεων** και επίλυσης συγκρούσεων.

Δομή και Διάρθρωση Προγράμματος Ειδικής Φάσης Σπουδών

Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών πραγματοποιείται σε τρεις κύκλους

(α) κύκλος μαθημάτων, διάρκειας 5 μηνών,

(β) κύκλος σεμιναρίων, διάρκειας 4 μηνών και

(γ) κύκλος εκπόνησης τελικών εργασιών, διάρκειας 3 μηνών.

Μεταξύ του κύκλου μαθημάτων και του κύκλου σεμιναρίων μεσολαβεί περίοδος 4 μηνών **πρακτικής εκπαίδευσης**, στο Υπουργείο Εσωτερικών, στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, στο ΥΠΕΧΩΔΕ, καθώς και στις Περιφέρειες.

Ο κύκλος σεμιναρίων, καθώς επίσης ο κύκλος εκπόνησης τελικών εργασιών, βρίσκονται σε **αλληλουχία** με τον κύκλο μαθημάτων, καθώς το πρόγραμμα σπουδών διαρθρώνεται στη βάση τριών σεμιναριακών αξόνων: **I. Πολιτική Περιφερειακής και Τοπικής Ανάπτυξης, II. Θεσμικό Πλαίσιο: Θεσμοί - Οικονομικά - Οργάνωση και Λειτουργία της Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, III. Χωρικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη.** Ο κύκλος μαθημάτων, ο οποίος παρέχει θεωρητική κυρίως κατάρτιση, ολοκληρώνεται κατά τη διάρκεια του κύκλου σεμιναρίων, μέσα από την παρουσίαση μικρών εργασιών (projects) των σπουδαστών του τμήματος. Τέλος, τα θέματα που επιλέγονται για την εκπόνηση τελικών εργασιών, δύναται να αποτελούν προέκταση μικρών εργασιών του κύκλου σεμιναρίων

Σεμιναριακοί Άξονες

Κάθε σεμιναριακός άξονας καλύπτει ένα ευρύτερο γνωστικό πεδίο και περιλαμβάνει μαθήματα και εργαστήρια. Αναλυτικότερα:

I. Πολιτική Περιφερειακής και Τοπικής Ανάπτυξης. Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τρία μαθήματα :

1. Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτική,

2. Αρχές και Πρακτική Περιφερειακής Πολιτικής της Ε.Ε.: Κοινοτικά Προγράμματα, Διαρθρωτικά Ταμεία και Κοινοτικές Πρωτοβουλίες,
 3. Τεχνικές Σχεδιασμού, Διαχείρισης και Αξιολόγησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Περιφερειακών και Τομεακών) και ένα Εργαστήριο: Προσέλευση Επενδύσεων και εναλλακτικές δυνατότητες χρηματοδότησης επιχειρησιακών σχεδίων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο
- Ο σεμιναριακός άξονας αντιστοιχεί σε 176 ώρες συνολικά (α' και β' κύκλος).

II. Θεσμικό Πλαίσιο: Θεσμοί - Οικονομικά - Οργάνωση και Λειτουργία της Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τέσσερα μαθήματα:

1. Θεσμοί - Όργανα - Αρμοδιότητες και Λειτουργίες της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης
 2. Ευρωπαϊκή Κατοχύρωση της Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Διοίκησης - Συγκριτική Παρουσίαση.
 3. Εσωτερική Οργάνωση και Λειτουργία των Οργανισμών Κεντρικής/ Περιφερειακής Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.
 4. Οικονομικές λειτουργίες της Περιφερειακής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- και τρία εργαστήρια:
- (α) Εργαστήριο: Οικονομικά της Περιφερειακής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης
 - (β) Εργαστήριο: Έλεγχος της Διοικητικής Δράσης στην Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση: Μελέτη Περιπτώσεων
 - (γ) Εργαστήριο: Οι μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και οι εταιρικές σχέσεις τους με το Κράτος

Ο σεμιναριακός άξονας αντιστοιχεί σε 224 ώρες συνολικά (α' και β' κύκλος).

III. Χωρικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη. Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τρία μαθήματα

1. Χωροταξία - Πολεοδομία και
 2. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Πολιτική
 3. Διοίκηση και Διαχείριση Έργων σε Περιφερειακό και Τοπικό Επίπεδο (Project Management) και Εφαρμογές.
- και τρία εργαστήρια
- (α) Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (GIS)
 - (β) Μελέτη Περιπτώσεων με χρήση MS Project
 - (γ) Στατιστική Λήψη Αποφάσεων (SPSS)

Ο σεμιναριακός άξονας αντιστοιχεί σε 237 ώρες συνολικά (α' και β' κύκλος).

Εργαστήρια Ειδικής Φάσης Σπουδών

Στο πλαίσιο των μαθημάτων -ή/και σεμιναρίων- πραγματοποιούνται εργαστήρια, τα οποία εστιάζουν κυρίως στις *διαχειριστικές και τεχνικές πτυχές επιμέρους θεμάτων* ή/και συνδυάζονται με πρακτικές ασκήσεις και μελέτες περιπτώσεων (case studies), στατιστική ανάλυση οικονομικών μεγεθών, project management, ασκήσεις προσομοίωσης,

παρουσιάσεις με χρήση Η/Υ και πολυμέσων, ανάπτυξη ιστοσελίδων, GIS (Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών), επισκέψεις σε φορείς και άλλα, ώστε οι σπουδαστές να αναπτύξουν ειδικές δεξιότητες και συμπεριφορές και να ενισχυθεί ο συμμετοχικός χαρακτήρας της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τέλος, μία ημέρα της εβδομάδας -η οποία κατά την τρέχουσα εκπαιδευτική σειρά είναι η *Τετάρτη*- δύνανται να οργανωθούν διαλέξεις ή ημερίδες πάνω σε ειδικά θέματα με τη συμμετοχή ειδικών ομιλητών. Επίσης, δύνανται να οργανωθούν εκδηλώσεις ή επισκέψεις, με πρωτοβουλία της Σχολής ή και των σπουδαστών του Τμήματος, εφόσον κρίνεται, ότι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών.

Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών

Οι σπουδαστές του Τμήματος Περιφερειακής Διοίκησης παρακολουθούν εξειδικευμένο πρόγραμμα ξένων γλωσσών, προσαρμοσμένο στις ειδικότερες απαιτήσεις του μελλοντικού τους επαγγέλματος. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει *αγγλικά και γαλλικά ή γερμανικά*. Το πρόγραμμα ξένων γλωσσών αντιστοιχεί στις 63 ώρες ανά γλώσσα στον α' κύκλο και 45 ώρες ανά γλώσσα στον β' κύκλο.

Αξιολόγηση Σπουδαστών

Κύκλος Μαθημάτων: Με το πέρας του κύκλου μαθημάτων, οι σπουδαστές υποβάλλονται σε *γραπτές εξετάσεις* για κάθε μάθημα ξεχωριστά. Τα εργαστήρια που συσχετίζονται με συγκεκριμένα μαθήματα αντιστοιχούν στο 25% των μαθημάτων και αξιολογούνται με γραπτή έκθεση προόδου, με βάση την προφορική συμμετοχή των σπουδαστών και τη συμμετοχή σε επιμέρους ασκήσεις.

Κύκλος Σεμιναρίων: Κατά τη διάρκεια του κύκλου σεμιναρίων, οι σπουδαστές αξιολογούνται με βάση τις προφορικές παρουσιάσεις μικρών εργασιών (*μέχρι 5.000 λέξεις ανά εργασία ανά σεμινάριο*) και τη γενικότερη συμμετοχή τους στα σεμινάρια. Τα εργαστήρια που συσχετίζονται με συγκεκριμένα σεμινάρια αντιστοιχούν στο 25% των μαθημάτων και αξιολογούνται με γραπτή έκθεση προόδου, με βάση την προφορική συμμετοχή των σπουδαστών και την συμμετοχή σε επιμέρους ασκήσεις.

Κύκλος Εκπόνησης Τελικών Εργασιών: Οι σπουδαστές αξιολογούνται από τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, στην οποία παρουσιάζουν την τελική τους εργασία (*από 15.000 μέχρι 20.000 λέξεις*).

Η *κλίμακα βαθμολογίας* ορίζεται από ένα μέχρι δέκα (1-10), ενώ ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή και δεκαδικός. Η *σειρά αποφοίτησης* ανά τμήμα καθορίζεται από τον τελικό βαθμό αποφοίτησης και κλιμακώνεται σε τρεις βαθμίδες: (α) *Αριστούχος αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 8,5), (β) *Επιτυχώς Αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 5 και μικρότερος του 8,5) και (γ) *Φοιτήσας* (μικρότερος του 5).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ		
ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
18/04/2005 13/10/2005		
ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
Π-Σ01. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΠΑ-Μ01	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Ν. Μαραβέγιας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
ΠΑ-Μ02	ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ Ε.Ε. : ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ	Βίλμα Σινάνογλου, Δρ. Οικονομολόγος, Καθ/τρια Deree College
ΠΑ-Μ03	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΩΝ)	Π. Σουμέλης, Καθηγητής ΤΕΙ
ΠΑ-Ε01	ΠΡΟΣΕΛΑΚΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	Μαριάννα Σολούνια, Διευθύντρια Γ.Δ. Ιδιωτικών Επενδύσεων Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών
ΠΑ-Σ02. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΘΕΣΜΟΙ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		
ΠΑ-Μ04	ΘΕΣΜΟΙ – ΟΡΓΑΝΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	Νικόλαος Κ. Χλέπας, Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
ΠΑ-Μ05	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	Κων/νος Αθανασόπουλος, Καθηγητής Τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου
ΠΑ-Μ06	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	Δήμα Γαρουφαλά, Νομικός
ΠΑ-Μ07	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	Ν. Μαραβά, ΜΑ Περιφερειολόγος, Επιστ. Συνεργάτης ΤΕΙ Καλαμάτας
ΠΑ-Ε02	ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	
ΠΑ-Σ03. ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ		
ΠΑ-Μ08	ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ	Λουδ. Βασενχόβεν, Καθηγητής Ε.Μ.Π.
ΠΑ-Ε03	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	Δ. Τριαντακοσταντής, MSc Χωροτάκτης Δ. Καλύβας, Επίκ. Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Α. Τσάτσαρης, Καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας Π. Ματζάκος, Στέλεχος ΚΕΕ

¹ ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σ: Σεμιναριακός Άξονας, Μ: Μάθημα, Ε: Εργαστήριο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ		
ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
ΠΑ-Μ09	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Κ. Χατζημπίρος, Καθηγητής ΕΜΠ
ΠΑ-Μ10	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ (ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ)	Δ. Βαρουτάς, Λέκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών
ΠΑ-Ε04	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ MS PROJECT	Δ. Βαρουτάς, Λέκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών
ΠΑ-Ε05	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (SPSS)	Κ.Ρόντος, Στέλεχος ΕΣΥΕ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ		
ΠΑ-Ε06	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΣΑ	Π. Ματζάκος, Στέλεχος ΚΕΕ Ηλ. Κούτσης, Καθηγητής Πληροφορικής Α. Αλεξανδρής, Καθηγητής Πληροφορικής
ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ		
ΠΑ-ΞΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	Π. Αλεκσίβετις, Χρ. Ευαγγελινίδου Ευγ. Κομηνέα
ΠΑ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ	Μ.-Κ. Αζάρ (ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ) Σ. Ιωαννίδου

² ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σ: Σεμιναριακός Άξονας, Μ: Μάθημα, Ε: Εργαστήριο

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔ. ³	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ
ΠΑ-Σ01. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΠΑ-Σ01.1	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΠΣ - ΠΕΠ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ	Ν. Μαραβέγιας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών Βίλμα Σινάνογλου, Δρ. Οικονομολόγος, Καθ/τρια Deree College Π. Σουμέλης, Καθηγητής ΤΕΙ Μαριάννα Σολούνια, Διευθύντρια Γ.Δ. Ιδιωτικών Επενδύσεων Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών.
ΠΑ-Σ02. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΘΕΣΜΟΙ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		
ΠΑ-Σ02.1	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	Κων/νός Αθανασόπουλος, Καθηγητής Τμήματος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου Πανεπιστημίου Νικ. Κ. Χλέπας, Επίκ. Καθηγητής Παν/ου Αθηνών Ν. Μαραβά, Δήμα Γαρουφαλιά
ΠΑ-Ε07	ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ	Εκπρόσωποι του Συνήγορου του Πολίτη
ΠΑ-Ε08	ΟΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	Νικήτας Λιοναράκης, Επιτροπή Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, Υπουργείο Εξωτερικών
ΠΑ-Σ03. ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ		
ΠΑ-Σ03.1	ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΚΩΝ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	Α. Βασενχόβεν, Καθηγητής ΕΜΠ Κ. Χατζημπίρος, Καθηγητής ΕΜΠ Δ. Καλόβας, Επίκουρος Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Δ. Βαρουτάς, Λέκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ		
ΠΑ-Ε09	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	Ελ. Γερουδάκη, Σωτ. Σιακίδης
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ		
ΠΑ-Ε10	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ	Σ. Άγγελος, Διαχειριστής Δικτύου Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. Γ. Μάνθος, Πληροφορικός Β' Εκπαίδευσης
ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ		
ΠΑ-ΞΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	Π. Αλεξιάδης, Χρ. Ευαγγελινίδου
ΠΑ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ	Μ. Γεωργοπούλου, Μ.-Κ. Αζάρ (ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ) Σ. Ιωαννίδου

³ ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σ: Σεμιναριακός Άξονας, Ε: Εργαστήριο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔ.	ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
ΠΑ-Σ01.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	92
ΠΑ-Μ01	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	32
ΠΑ-Μ02	ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ Ε.Ε. : ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ	16
ΠΑ-Μ03	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΩΝ)	24
ΠΑ-Ε01	ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	20
ΠΑ-Σ02.	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΘΕΣΜΟΙ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	116
ΠΑ-Μ04	ΘΕΣΜΟΙ-ΟΡΓΑΝΑ-ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	32
ΠΑ-Μ05	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	20
ΠΑ-Μ06	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	28
ΠΑ-Μ07	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	20
ΠΑ-Ε02	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΓΙΑ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	16
ΠΑ-Σ03.	ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	144
ΠΑ-Μ08	ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ	32
ΠΑ-Ε03	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (G.I.S.)	32
ΠΑ-Μ09	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	28
ΠΑ-Μ10	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ (ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ)	24
ΠΑ-Ε04	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ MS PROJECT (2 ΤΜΗΜΑΤΑ)	12
ΠΑ-Ε05	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (SPSS)	16
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		352

	ΠΑΡΡΟΦΟΡΙΚΗ	12
ΠΑ-Ε06	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΣΑ	12
	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	126
ΠΑ-ΞΓ01	ΑΙΤΑΛΙΚΑ	63
ΠΑ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ	63
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ α' κύκλου		490

Σημείωση: Πέραν των αναγραφόμενων ωρών προστίθενται οι ώρες της εξέτασης των μαθημάτων-εργαστηρίων και βαθμολόγησης των γραπτών εργασιών

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ 1/3/2006 - 10/7/2006		
ΚΩΔ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
ΠΑ-Σ01	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	80
ΠΑ-Σ01.1	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΠΣ - ΠΕΠ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ	80
ΠΑ-Σ02	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΘΕΣΜΟΙ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	108
ΠΑ-Σ02.1	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	80
ΠΑ-Ε07	ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ	16
ΠΑ-Ε08	ΟΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ	12
ΠΑ-Σ03	ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	80
ΠΑ-Σ03.1	ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ	80
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		268
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	20
ΠΑ-Ε09	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	20
	ΠΑΡΡΟΦΟΡΙΚΗ	24
ΠΑ-Ε10	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ (2 ΤΜΗΜΑΤΑ)	24
	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	90
ΠΑ-ΞΓ01	ΑΙΤΑΛΙΚΑ	36
ΠΑ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ	45
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ β' κύκλου		393

ΤΕΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Στο πλαίσιο του κύκλου εκπόνησης των τελικών εργασιών κάθε σπουδαστής υποχρεούται να εκπονήσει και να καταθέσει σε διάστημα δύο μηνών μία τελική εργασία.

Σημείωση:

- 1) Στο γενικό σύνολο ωρών δεν συμπεριλαμβάνονται οι ώρες για τις συναντήσεις των σεμιναριακών και τελικών εργασιών, καθώς και οι ώρες υποστήριξης των τελικών εργασιών, οι οποίες διαμορφώνονται ανάλογα με τις ανάγκες του Προγράμματος. Ο ελάχιστος αριθμός συναντήσεων σπουδαστών- επιβλεπόντων για την εκπόνηση των συλλογικών εργασιών είναι τέσσερις (4) και ο ανώτερος αριθμός συναντήσεων είναι οκτώ (8). Η διάρκεια ορίζεται σε δύο ώρες. Για τις τελικές εργασίες προβλέπονται δύο συναντήσεις σπουδαστή- επιβλέποντα. Η διάρκεια ορίζεται στις 4 ώρες.
- 2) Ενδέχεται για την ομαλότερη διεξαγωγή του προγράμματος ορισμένα μαθήματα ή εργαστήρια, τα οποία περιγράφονται στον κύκλο μαθημάτων εξειδίκευσης, να πραγματοποιηθούν στον κύκλο Σεμιναρίων και αντιστρόφως. Για οποιαδήποτε αλλαγή στο Πρόγραμμα Σπουδών οι σπουδαστές ενημερώνονται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή από το Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων.

ΤΑΠΑ-Σ01: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

**ΠΔ-Μ01 : ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΠΔ-Μ01.1 : ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ**

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να προετοιμάσει στελέχη της Περιφερειακής Ανάπτυξης για τις Υπηρεσίες Κεντρικού Σχεδιασμού της Περιφερειακής Ανάπτυξης καθώς και τις υπηρεσίες των Περιφερειών.

Στα αντικείμενα του μαθήματος περιλαμβάνονται η θεωρητική κατάρτιση στα θέματα Περιφερειακής Ανάπτυξης, καθώς και η κατάρτιση στην Περιφερειακή Πολιτική και στον Περιφερειακό Προγραμματισμό, όπως ασκούνται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έτσι τα στελέχη του Περιφερειακού Προγραμματισμού της Περιφερειακής Διοίκησης θα γνωρίσουν σε βάθος τα βασικά θέματα της περιφερειακής πολιτικής, θα είναι σε θέση να συμμετέχουν στην κατάρτιση Περιφερειακών Προγραμμάτων, θα μπορούν να εκπονούν και να αξιολογούν εκθέσεις και μελέτες για βασικά θέματα της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης και να αξιοποιούν τις βασικές μεθόδους περιφερειακής ανάλυσης. Θα μπορούν τέλος να λειτουργούν και να συνεισφέρουν στο νέο διευρυμένο περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η Χωρική Διάσταση των Οικονομικών Δραστηριοτήτων

2. Το Περιφερειακό Πρόβλημα και η Ανάγκη Αντιμετώπισής του

- Οι μορφές του Προβλήματος
- Τα αίτια του Περιφερειακού Προβλήματος
- Η Θεωρητική Διερεύνηση
- Η Ανάγκη Αντιμετώπισης του Περιφερειακού Προβλήματος

3. Η Οικονομική Περιφέρεια

- Ορισμός και Κατάταξη
- Τα συστήματα Ταξινόμησης Περιφερειών
- Οι Μέθοδοι Οριοθέτησης
- Τα χαρακτηριστικά Διάκρισης Περιφερειών στη Διεθνή Πρακτική
- Η Περιφερειακή Διοικητική Οργάνωση

4. Οι Θεωρίες Χωροθέτησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης

- Η Θεωρία και η Πρακτική Χωροθέτησης της Βιομηχανικής Επιχείρησης
- Οι θεωρίες Χωρικής Κατανομής των Οικονομικών Δραστηριοτήτων
- Οι Θεωρίες Περιφερειακής Ανάπτυξης και Μεγέθυνσης

5. Οι Αντικειμενικοί Σκοποί της Περιφερειακής Πολιτικής

- Η Εναρμόνιση Εθνικής και Περιφερειακής Οικονομικής Πολιτικής
- Η Περιφερειακή Διάσταση των Αντικειμενικών Σκοπών της Περιφερειακής Πολιτικής
- Οι Σκοποί της Περιφερειακής Οικονομικής Πολιτικής
- Η Αξιολόγηση των Αντικειμενικών Σκοπών της Περιφερειακής Πολιτικής

6. Η Στρατηγική και τα Μέσα της Περιφερειακής Πολιτικής

- Τα Προβλήματα Στρατηγικής
- Τα Μέσα της Περιφερειακής Πολιτικής

7. Η Ελληνική Περιφερειακή Πολιτική και ο Προγραμματισμός

- Η Εξέλιξη της Περιφερειακής Πολιτικής
- Περιφερειακός Προγραμματισμός και Ευρωπαϊκή Περιφερειακή Πολιτική
- Τα Όργανα και η Διαδικασία του Περιφερειακού Προγραμματισμού
- Το Πλαίσιο και η Διαδικασία Χρηματοδότησης των Παρεμβάσεων Πηγές και Κατηγορίες Χρηματοδότησης).
- Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων: περιεχόμενο, διαδικασία κατάρτισης και υλοποίησης
- Τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα
- Τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης
- Οι Μελλοντικές Κατευθύνσεις της Περιφερειακής Πολιτικής

8. Εισαγωγή στην αγορά Ακίνητης Περιουσίας

(την συγκεκριμένη ενότητα διδάσκει ο Παναγιώτης Μπαλωμένος Τοπογράφος Μηχανικός, Επιστημονικός Συνεργάτης Ι.Π.Α. Παντείου Πανεπιστημίου)

- Βασικές Αρχές
- Οικονομική της Αγοράς ακινήτων
- Εκτιμήσεις Ακίνητης Περιουσίας
- Επενδύσεις, Διαχείριση και Ανάπτυξη Ακίνητης Περιουσίας
- Η Ελληνική και οι Διεθνείς αγορές Ακίνητης Περιουσίας

1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, *Πρότυπα και Πολιτικές Περιφερειακής Ανάπτυξης*, εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα 1995
- ΝΙΚ. Ι. ΚΟΝΣΟΛΑΣ, *Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική*, εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα 1997
- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, *Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης*, εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα 2000
- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ - Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ, *Περιφερειακός Προγραμματισμός*, εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα 2002
- Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ, *Τοπική Ανάπτυξη και Περιφερειακή Πολιτική*, εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα 2002

ΠΔ-Μ02 : ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ Ε.Ε. : ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Η συμμετοχή της Ελλάδος στη χάραξη της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής καθώς και η διαχείριση των πόρων στα πλαίσια των ΚΠΣ, έχουν σαν αποτέλεσμα την αναγκαιότητα της σύνδεσης και της μελέτης των προτεραιοτήτων που συνδέονται με

- Την προώθηση προγραμμάτων τα οποία ενισχύουν και αναδεικνύουν τον κοινωνικό ιστό της περιφέρειας αυξάνοντας την απασχόληση.
- Την σύνδεση των ζωνών οικονομικής εκμετάλλευσης της Περιφέρειας με ισομερή χρήση των πόρων,
- Την ένταξη των παραγωγικών φορέων στην επιλογή, συγκρότηση και υλοποίηση των προγραμμάτων.

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών της Σχολής στις παραπάνω αρχές, καθώς και η σύνδεση με την πρακτική που σχετίζεται με τους άξονες της Περιφερειακής πολιτικής της Ε.Ε. Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θ' αποτελέσει αντικείμενο ανάλυσης με σειρά προτεραιότητας τα θέματα που αφορούν την μελέτη της μεταρρύθμισης της διαρθρωτικής πολιτικής, τη βελτίωση της διαχείρισης των κοινοτικών πόρων καθώς και τους τρόπους παρέμβασης της εθνικής και της κοινοτικής πρωτοβουλίας σε συνδυασμό με τους στόχους της στρατηγικής της Λισαβώνας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής ένωσης

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αρχές Περιφερειακής Πολιτικής της Ε.Ε.

- Ορισμός στόχων και προτεραιοτήτων Ε.Ε.
- Επιλεξιμότητα – Διαθέσιμοι πόροι
- Εταιρική Σχέση – Προγραμματισμός.– Πεδίο δράσης
- Παρεμβάσεις Εθνικής Πρωτοβουλίας – Παρεμβάσεις Κοινοτικής Πρωτοβουλίας
- Πρόγραμμα Δράσης Στρατηγικής Λισαβώνας 2000-2010

2. Η λειτουργία του Γ' ΚΠΣ

- Οι στόχοι της μεταρρύθμισης του Γ' ΚΠΣ
Γενικές διατάξεις για τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Κανονισμός ΕΚ, αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου περί Γενικών Διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία.
- Οι οριζόντιες αρχές των Διαρθρωτικών Ταμείων

- Ο Προγραμματισμός παρεμβάσεων και οι τρεις νέοι στόχοι προτεραιότητας.
- Η αρχή της συμπληρωματικότητας, της εταιρικής σχέσης και της προσθετικότητας.
- Ανάλυση Κανονισμών και Διαρθρωτικών Κανονισμών και των άλλων Χρηματοδοτικών Μέσων Γ' ΚΠΣ
- Λειτουργία ΕΤΠΑ – ΕΚΤ – ΕΓΤΠΕ - ΧΜΠΑ
- Λειτουργία Ταμείου Συνοχής
- Καινοτόμες δράσεις-τεχνολογική καινοτομία-κοινωνία πληροφοριών
- Αρχή Διαχείρισης-Αρχή πληρωμών-Ενισχυμένοι έλεγχοι
- Αποθεματικό επίδοσης

Γ. Κοινοτικές Πρωτοβουλίες 2000-2006

- Περιγραφή Κοινοτικών Πρωτοβουλιών
- Λειτουργία, Άξονες δραστηριοποίησης – Διαχείριση
- INTERREG II – Διασυνοριακή – Διακρατική – Διαπεριφερειακή Πρωτοβουλία προώθηση ισόρροπης ανάπτυξης πολυπεριφερειακών συνόλων.
- EQUAL – Προώθηση δράσεων εναντίον των ανισοτήτων κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν την προαγωγή μεθόδων καταπολέμησης των διακρίσεων σε σχέση με την αγορά εργασίας.
- URBAN II – Κοινωνική αποκατάσταση αστικών περιοχών-καινοτόμες στρατηγικές αναβάθμισης προβληματικών πόλεων και συνοικιών
- LEADER + – Ανάπτυξη μέσω πρωτοβουλιών τοπικής δράσης-προώθηση τοπικών στρατηγικών αειφόρου ανάπτυξης

Δ. Τέταρτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (2007-2013)

- Περιγραφή-Βελτίωση περιφερειακής ανταγωνιστικότητας –μεταρρύθμιση της Πολιτικής συνοχής.
- Γενικός Κανονισμός - Στόχοι, περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση – Επιλεξιμότητα - Πόροι
- Ειδικό Κανονισμοί για ΕΤΠΑ-ΕΚΤ-ΤΣ
- Κανονισμός για Διασυνοριακή συνεργασία (ΕΥΔΣ)
- Στρατηγική – αποκέντρωση -απλοποίηση
- Ευρωπαϊκό Μέσο Γειννίαςης και σύμπραξης (ΕΜΓΣ)

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 1260/99/21/6/99 του Συμβουλίου της Ευρώπης περί των γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία. Βρυξέλλες, 1999.
- Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Έκθεση για τα Διαρθρωτικά Ταμεία..
- ΥΠΕΘΟ, Επιτροπή Παρακολούθησης- Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 1994-99, Αθήνα 1998.
- ΥΠΕΘΟ Διυπουργική Ομάδα Σχεδιασμού, Συνοπτικό Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000-2006, Αθήνα 1998.
- ΥΠΕΘΟ, Ν. 2601/99, ΦΕΚ 81/Α/15-4-98, Περί Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική & Περιφερειακή Ανάπτυξη της Χώρας.
- Β. ΣΙΝΑΝΟΓΛΟΥ, "Η Ελλάδα στην Ευρώπη των πολιτών: Ευρωπαϊκή πορεία." Ι. ΣΙΑΕΡΗΣ, Αθήνα 1999 (3 αντίτυπα).
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Τα Διαρθρωτικά Ταμεία και ο συντονισμός τους με το Ταμείο Συνοχής, Κατευθυντήριες γραμμές για τα προγράμματα της Περιόδου 2000-2006, Ε.Κ., 1999.
- Ε. Ανδρικόπουλου, "Οι Περιφέρειες στην Ε.Ε.", ΘΕΜΕΛΙΟ, Αθήνα 1995.
- Ε. Ανδρικόπουλου και Γ. Καυκαλά, "Ο Νέος Ευρωπαϊκός Χώρος", ΘΕΜΕΛΙΟ

**ΠΔ-Μ03 : ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΟΜΕΑΚΩΝ)**

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι σπουδαστές θα κατανοήσουν τον τρόπο, τις διαδικασίες και τη μεθοδολογία σχεδιασμού, διαχείρισης και αξιολόγησης επιχειρησιακών προγραμμάτων, τα βασικά προβλήματα, τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους και τους δείκτες περιφερειακής ανάλυσης, τα βασικά εργαλεία σχεδιασμού, διαχείρισης και αξιολόγησης και τις εφαρμοζόμενες τεχνικές.

Παράλληλα θα έχουν την ευκαιρία να σχολιάσουν το υφιστάμενο σύστημα και να θέσουν τους προβληματισμούς τους και πιθανές προτάσεις βελτίωσης, μέσα από την εξοικείωσή τους με τα θέματα αυτά, που θα προέλθει από την εξέταση παραδειγμάτων και τη διερεύνηση ειδικών μελετών περιπτώσεων.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

I. Σχεδιασμός και Προγραμματισμός (planning – Programming)

1. Βασικές έννοιες – ορισμοί
2. Επίπεδα λήψης αποφάσεων
 - Στρατηγικό
 - Επιχειρησιακό
 - Υλοποίησης
3. Το module λήψης αποφάσεων (Decision- making module)
4. Η εφαρμογή του module στα επίπεδα λήψης αποφάσεων
5. Η ενσωμάτωση της αξιολόγησης στη συνολική διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης του Προγράμματος Περιφερειακής Ανάπτυξης

II. Περιφερειακός Σχεδιασμός

1. Έννοιες και διαφορές με τον Εθνικό Σχεδιασμό
2. Περιφερειακά Προγράμματα (προσδιορισμός)
 - Τομεακά
 - Γεωγραφικά
3. Διαδικασίες και μεθοδολογίες Περιφερειακού Σχεδιασμού
4. Διασύνδεση Περιφερειακών Προγραμμάτων με Εθνικά Προγράμματα (τομεακά κλπ)
5. Διαπεριφερειακά Προγράμματα

III. Προετοιμασία Σχεδιασμός και Υλοποίηση Περιφερειακών Προγραμμάτων

A. Προετοιμασία - Σχεδιασμός του Περιφερειακού Προγράμματος

1. Στάδια Σχεδιασμού

- Προσδιορισμός της υφιστάμενης κατάστασης στην περιφέρεια (ex- post evaluation) κατά τομέα, κλπ
 - Βαθμός ανάπτυξης (περιφερειακή ανισότητα)
 - Βαθμός ειδίκευσης
 - Swot ανάλυση
- Αξιολόγηση αναγκών κατά τομέα και προσδιορισμός των στόχων (διάφορες μεθοδολογίες: πολιτικές, τεχνοκρατικές)
- Δημοκρατικός προγραμματισμός
- Ex ante αξιολόγηση της υλοποιησιμότητας των στόχων (εντός κάποιων χρονικών ορίων)

2. Χρηματοδότηση (των επιμέρους Έργων) του Προγράμματος (επενδύσεις)

- Υπολογισμός του συνολικού κόστους του Προγράμματος (και των επιμέρους έργων)
- Πηγές χρηματοδότησης
 - Π.Δ.Ε.
 - ΕΤΠΑ-ΕΚΤ
 - Τοπικοί Πόροι (Αυτοδιοίκησης)
 - Ιδιωτικοί Πόροι
- Οφέλη (πάσης φύσεως)
 - Οικονομικά (αναπτυξιακά)
 - Κοινωνικά
 - Πολιτιστικά
 - Άλλα

3. Σύγκριση Κόστος – οφέλους (cost- benefit)

- Προβλήματα υπολογισμού του οφέλους
 - Άμεσα οφέλη
 - Έμμεσα οφέλη (Recover effects)

4. Άλλοι τρόποι (μέθοδοι) αξιολόγησης των επενδύσεων

B. Υλοποίηση του Προγράμματος

1. Planning – Programming- Budgeting System
2. Κατάρτιση Πενταετών ή Εξαετών Σχεδίων με ταυτόχρονη κατάρτιση διετών ή ετήσιων προϋπολογισμών στην περιφέρεια για την χρηματοδότηση των έργων σε ετήσια βάση.

Γ. Διαχείριση του Προγράμματος (σημαίνει διαχείριση της υλοποίησης των επιμέρους έργων του Προγράμματος)

1. Συστήματα διαχείρισης – παρακολούθησης και ελέγχου
 - Διαχείριση
 - Παρακολούθηση (on- going evaluation)
 - Έλεγχος (auditing και ex- post evaluation)
2. Το ισχύον σύστημα διαχείρισης – παρακολούθησης και ελέγχου στο Γ' ΚΠΣ
3. Προτάσεις για αλλαγή του συστήματος στο Δ' ΚΠΣ

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Α.ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, *Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης*, εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ, Αθήνα 2000
- Α. ΠΑΠΑΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ - Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ, *Περιφερειακός Προγραμματισμός*, εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ, Αθήνα 2002
- EC Structural Funds Evaluating Socio-Economic Programs, MEANS Collection, European Commission, 1999
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Έγγραφο εργασίας 2. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή : Έγγραφο εργασίας 3. Δείκτες για Παρακολούθηση και αξιολόγηση: Ενδεικτική Μεθοδολογία
- Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: Έγγραφο εργασίας 8. Η ενδιάμεση αξιολόγηση των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων
- Κανονισμός (ΕΚ). αριθ . 438/2001 της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 2 ας Μαρτίου 2001 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 Συμβουλίου όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων
- Κανονισμός (ΕΚ). αριθ. 448/2001 της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 2 ας Μαρτίου 2001 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 Συμβουλίου όσον αφορά τη διαδικασία διενέργειας δημοσιονομικών διορθώσεων στην παρέμβαση που χορηγείται στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων
- Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις αρχές, τα κριτήρια και τις ενδεικτικές κλίμακες προς εφαρμογή από τις υπηρεσίες της Επιτροπής για τον καθορισμό δημοσιονομικών διορθώσεων κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου της 21 ης Ιουνίου 1999 περί γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία.
- Περιφερειακά και Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και Συμπληρώματα Προγραμματισμού στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ .

ΠΔ – Ε01 ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΤΑΠΑ – Ε01 ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

1.ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Στο πλαίσιο του εργαστηρίου θα καταδειχθούν και συζητηθούν ζητήματα σχετικά με την πρόοδο και προβλήματα που παρουσιάζονται στο στάδιο της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του Γ' ΚΠΣ, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Με βάση την θεματολογία και ειδικευση των εισηγητών θα διδάξουν οι παρακάτω εισηγητές: Βασίλειος Σκανδάλης, Δ/ντης Υπουργείου Γεωργίας, Ευθύμιος Μουρατίδης, Υπεύθυνος Δικτύου Επενδυτών του ΕΛΚΕ καθώς και ένας Εκπρόσωπος Υπουργείου Ανάπτυξης

2.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Επενδύσεις στην Παγκόσμια Οικονομία και στην Ελλάδα

- Διεθνείς τάσεις
- Χαρακτηριστικά των επενδύσεων
- Κατάταξη προσδιοριστικών παραγόντων πραγματοποίησης μιας επένδυσης
- Κριτήρια επιλογής του τύπου εγκατάστασης μιας επένδυσης
- Θετικοί και αρνητικοί παράγοντες στη λήψη απόφασης υλοποίησης μιας επένδυσης

2. Τρόποι οργάνωσης και λειτουργίας ενός one-stop-shop

- Διάφορες μορφές one-stop-shop
- Ευρωπαϊκή και διεθνής εμπειρία
- Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων
- Λειτουργία Κέντρων Υποδοχής Επενδυτών (ΚΥΕ) σε τοπικό επίπεδο

3. Επενδυτικά μοντέλα για Δημόσιους Φορείς

- Συγχρηματοδοτούμενα έργα
- Βάση για συνεργασία δημόσιου-ιδιωτών (ΣΔΙΤ)
- Public-Private-Partnership (PPP)
- Private-Finance- Initiative (PFI)

4. Επενδυτικά κίνητρα για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων

- Υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο
- Νέος Αναπτυξιακός Νόμος

5.Εναλλακτικές δυνατότητες χρηματοδότησης επιχειρησιακών σχεδίων μέσω:

- Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Δράσεις, Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, Τομεακά Προγράμματα)
- Προγραμμάτων Δημοσίων Επενδύσεων – Π.Ε.Π.
- Αναπτυξιακών Νόμων

6. Πορεία υλοποίησης των:

- Ε.Π. Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου
- Ε.Π για την Ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία

Τα θέματα με α/α 5 και 6 δεν συμπεριλαμβάνονται στις εισηγήσεις των κ.κ. Σολούνια, Μουρατίδη.

ΠΔ-Σ02. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΘΕΣΜΟΙ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΔ-Μ04 : ΘΕΣΜΟΙ – ΟΡΓΑΝΑ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Βασικός Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με τους θεσμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης και τις βασικές τους λειτουργίες αλλά και με συγκεκριμένα, κρίσιμα για τις σχετικές προβληματικές μεθοδολογικά εργαλεία. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται η ιστορική εξέλιξη, το βασικό θεσμικό πλαίσιο και η γενική θεμελιώδης προβληματική της τοπικής αυτοδιοίκησης, σε συνδυασμό με μια πρώτη ανάλυση θεματικών που σήμερα έχουν ιδιαίτερη σημασία για τις πολιτικές της αυτοδιοίκησης, όπως η άσκηση τοπικών αρμοδιοτήτων μέσω συμβάσεων και «θυγατρικών» φορέων ή η λειτουργία των συστημάτων που ελέγχουν τις δραστηριότητες της αυτοδιοίκησης. Έτσι, με την ολοκλήρωση των επιμέρους μαθημάτων, οι σπουδαστές (που θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στην ανίχνευση των σχετικών προβληματικών) θα μπορούν να χειρίζονται μια ολοκληρωμένη μεθοδολογία που θα τους επιτρέψει να αναλύουν επιστημονικά τα βασικά ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορική εξέλιξη της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα

Case Law: Προπολεμική Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας

2. Βασικές έννοιες – συνταγματική κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκέντρωσης

Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση

3. Όργανα των δήμων και των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων (Εδαφική Διάρθρωση – Όργανα – Εκλογές – Εσωτερική κατανομή ευθυνών)

Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη συνένωση των ΟΤΑ

4. Περιφερειακά Όργανα του Κράτους – ο ρόλος τους στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης – σχέσεις τους με τις κεντρικές υπηρεσίες και την αυτοδιοίκηση

Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με το «αποκεντρωτικό κεκτημένο»

5.Οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ – βασική προβληματική και επιμέρους κατηγορίες
Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τις «υποχρεωτικές» αρμοδιότητες των ΟΤΑ.

6.Μετάθεση δημοτικών/ νομαρχιακών αρμοδιοτήτων– Δημοτικά Νομικά Πρόσωπα/ Επιχειρήσεις – Σύνδεσμοι – Συμβασιακές Πολιτικές-Ιδιωτικοποιήσεις
Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την «ιδιωτικοποίηση» του συστήματος στάθμευσης στην Αθήνα

7.Συστήματα ελέγχου των ΟΤΑ - κρατική εποπτεία – δημοσιονομικός και δικαστικός έλεγχος –συνήγορος του πολίτη κ.ά.

Case Law: Υποθέσεις που απασχόλησαν το συνήγορο του πολίτη

8.Μορφές δράσης και ευθύνης των ΟΤΑ (κανονισμοί – διοικητικές πράξεις- υλικές ενέργειες – αποφάσεις- γνώμες – σχέδια – δημοσιονομική διαχείριση – διαχείριση περιουσίας - αστική ευθύνη)

Case Law: Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την αστική ευθύνη δήμου για την κατάσταση του οδοστρώματος

3.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- R. Batley/ G. Stoker, *Local Government in Europe. Trends and Developments*, Macmillan, London 1991.
- Γ.Παπαδημητρίου - Αντ Μακρυνδημήτρης, *Συστήματα διοίκησης μητροπολιτικών περιοχών*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1994.
- Ν.-Κ.Χλέπας, *Η Πολυβάθμια Αυτοδιοίκηση. Θεωρητικές προσεγγίσεις και Θεσμικές μεταμορφώσεις*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1994.
- D. King/ G. Stoker, *Rethinking Local Democracy*, Macmillan, London 1996.
- Κ. Σπανού- Α. Ρήγος- Μ. Σπουρδαλάκης (Επιμ.), *Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα- Κομοτηνή, 1997.
- Ν.-Κ. Χλέπας (Επιμ.), *Προοπτικές της Τοπικής Δημοκρατίας*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1998.
- Κ. Καραβίδα, *Η δημοκρατία και η αυτοδιοίκησης εν Ελλάδι (1930)*, επανεκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1978.
- Walt. Kickert Rich. J. Stillman 11, *Changing European States changing Public Administration*, PAR 1996 (Vol. 56), Ντ. 1, σ. 65.
- Peter John, *Centralization, Decentralization and the European Union: the dynamics of triadic relationships*, *Public Administration* Vol. 74, Summer 1996, σ. 292.
- Rob. Leach, *Local Government Reorganization RIP?*, *The Political Quarterly*, Vol. 69, Nr 1, January-March 1998, σ. 31-40.
- Ν. - Κ. Χλέπας, *Η Τοπική Διοίκηση στην Ελλάδα. Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 1999.
- Ευρ. Μπέσιλα Βήκα, *Οι Οργανισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως φορείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας*, Εκδ. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη 1998.
- Ν. Τάσος, *Δημοσιονομική Αποκέντρωση. Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: τυπωθήτω Γ. Δαρδανός 1999,

- Μελ. Μουστάκα, *Οι αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως*, Αθήνα-Κομοτηνή, Αντ. Ν. Σάκκουλας, 2000.
- Ν. - Κ. Χλέπας - Γ. Α. Τασόπουλος (επιμ.) *Οι αρμοδιότητες της νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Διοίκησης. Προς αναζήτηση της κρίσιμης τομής*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2000.
- Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερένης της Ελληνικής Κοινωνίας, *Αποκέντρωση- Αυτοδιοίκηση, Διαπιστώσεις-προτάσεις*, Αθήνα 2000.
- Ελληνικό Ινστιτούτο Διοικητικών Επιστημών/ Επ. Σπηλιωτόπουλος- Αντ. Μακρυνδημήτρης (Επ.), *Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα*, Αντ. Ν. Σάκκουλας 2001.
- ΙΣΤΑΜΕ, *Μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, Επιπτώσεις στην Διοίκηση και στο πολιτικό σύστημα*, Αθήνα 2001.
- Janice Caulfield/ Helge O. Larsen (eds.), *Local Government at the Millenium*, Leske+Budrich, Opladen 2002.
- Norbert Kersting/ Angelika Vetter (eds.), *Reforming Local Government in Europe. Closing the Gap between Democracy and Efficiency*, Leske+Budrich, Opladen 2003

Χρήσιμα Περιοδικά (επιλογή):

Επιθεώρηση Δημοσίου και Διοικητικού Δικαίου
Το Σύνταγμα
Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης
Επιθεώρησης Διοικητικής Επιστήμης
Δήμος
Τοπική Αυτοδιοίκηση (με Αποκέντρωση)
Public Administration Review
Public Administration
Urban Studies
American Political Science Review
European Journal of Political Research
Local Government Studies

Χρήσιμες ιστοσελίδες (επιλογή):

www.kedke.gr
www.eetaa.gr
www.ccre.org
www.cor.eu.int
www.coe.fr/cplre/
www.dimos.org
www.edya.gr
www.maroussi2004.gr
www.ypes.gr
www.minenv.gr
www.london.gov.uk
<http://tovima.dolnet.gr/>
www.kathimerini.gr

**ΠΔ-Μ05 : ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ**

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με τη συγκριτική προσέγγιση συστημάτων τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη. Έτσι, μετά την παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης και του υπερεθνικού θεσμικού πλαισίου, το μάθημα επικεντρώνεται στη συγκριτική ανάλυση των διάφορων συστημάτων που επικρατούν στις ευρωπαϊκές χώρες, αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία σε κατηγοριοποιήσεις χωρών και την επισήμανση και εξήγηση των σύγχρονων εξελικτικών τάσεων με βάση το ερώτημα κατά πόσο προωθούνται τάσεις σύγκλισης των «εθνικών» συστημάτων.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1.Γενική ιστορική εξέλιξη των συστημάτων περιφερειακής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης στις σημαντικότερες ευρωπαϊκές χώρες

2.Ευρωπαϊκή κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκέντρωσης (Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης – Ευρωπαϊκοί «Χάρτες»).

3.Γενική συγκριτική παρουσίαση των σημερινών συστημάτων τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση συγκεκριμένη κατηγοριοποίησή τους. Εντοπισμός βασικών εξελικτικών τάσεων που επικρατούν σήμερα (άμεση εκλογή δημάρχων-ενίσχυση θεσμών άμεσης δημοκρατίας- new public management κ.ά.).

4.Ειδικότερη παρουσίαση των συστημάτων της Γαλλίας και της Ιταλίας.

5.Ειδικότερη παρουσίαση των συστημάτων της Μ. Βρετανίας και της Γερμανίας.

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ. *Η οργάνωση της Περιφερειακής Διοίκησης στα πλαίσια της Αποκέντρωσης. Θεσμός της Περιφέρειας— Ελλάδα, Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία. Αθήναι, ε' έκδοση 2000*
- ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ : *Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τομ. Α', Β' Αθήναι, 1991, β' έκδοση 1992, δ' έκδοση 2000*
- ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ, *Η Δημοσιότητα, Αθήναι 2000, η' έκδοση 2000*
- ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κ., ΓΕ, ΙΒΛΑΣΗΣ, Β.ΔΕΛΗΘΕΟΥ *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Τόμ. Α', Αθήναι, 2000*
- *Autonomie locale et regionalisation an Mediterranee (Studies and Texts No.67)(2000) French edition only.*
- *Economic intervention by local and regional authorities (Local and Regional authorities in Europe No.57) (1996)*

- *Electoral systems and voting procedures at local level (1999) (Local and Regional authorities in Europe No.68)*
- *Federal and Regional States (Science and Technique of Democracy No. 19)(1997)*
- *Federal and regional states in the perspective of European integration-Proceedings, Bologna, March 1999 (Science and technique of democracy No. 27)(1999)*
- *Federalism, regionalism, local autonomy and minorities- Proceedings (Civiale del Friuli,Italy,October 1996)(Studies and texts No. 52)(1997)*
- *Liability of local elected representatives for acts or omissions in the course of their duties (1999)(Local and Regional authorities in Europe No.67)*
- *Local democracy: a civic project (No. 43)(1996)*
- *Local Finance in Europe (Local and Regional authorities in Europe No.61)(1997)*
- *Modern management methods for local and regional authorities and the role of training (Proceedings, Monte Verita,Switzerland,28-29 November 1994)(No.46)(1995)*
- *North/South local democracy: the Europe and Charter of Local Self-Government in action (1997)(Studies and Texts No. 54)*
- *Profiles and training for senior officials of local and regional authorities (Barcelona, 1990)(No. 20)(1991)*
- *Regionalisation in Europe: evaluation and perspectives (Proceedings,Geneva,3-5 June 1993)(No.35)(1994)*
- *Status and working conditions of local and regional elected representatives Basic principles (Local and Authorities in Europe No. 46)(1992)*
- *Committee of Regions*
- *Devolution in the Member States of the European Union: Updated in 2001*
- *Regional and local democracy in the European union*
- *Regional and Local Government in the European Union :Responsibilities and Resources*

ΠΑ - Μ06 : Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με σύγχρονες τεχνικές, μεθόδους και εργαλεία μέσω των οποίων καθίσταται εφικτή η δυνατότητα επέμβασης στην εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης (Κεντρικής / Περιφερειακής) και της Αυτοδιοίκησης, με σκοπό την εσωτερική τους ανάπτυξη και την ενδυνάμωση της ικανότητας δράσης τους (capacity development).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα συνοψίζει τις βασικές έννοιες διοίκησης δημόσιων οργανισμών (Public management) που διδάχθηκαν οι σπουδαστές στην κοινή φάση σπουδών και προχωρεί στην παρουσίαση μεθοδολογιών για την πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών εννοιών καθώς και στην παρουσίαση συγκεκριμένων παραδειγμάτων εφαρμογής των μεθοδολογιών. Οι θεματικές που θα αναπτυχθούν είναι οι παρακάτω:

1. Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
2. Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
3. Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
4. Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΕ ΣΤΟΧΟΥΣ
5. Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ & ΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
6. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΑΛΛΑΓΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Μεθοδολογικά το περιεχόμενο της κάθε θεματικής ενότητας θα αναλυθεί σύμφωνα με τους επόμενους 3 άξονες, οι οποίοι αποσκοπούν στα εξής :

1) **Συνοπτική παρουσίαση βασικών εννοιών:** Αποσκοπεί στην επισήμανση του συνόλου των αλληλεξαρτημένων παραγόντων που καθορίζουν την οργάνωση και λειτουργία ενός δημόσιου οργανισμού. Η αξία τους, εκτός από την αναλυτική χρησιμότητα, συνίσταται κυρίως, στο ότι καθιστούν έκδηλη την αλληλεξάρτηση των παθογόνων αιτιών δυσλειτουργίας του οργανισμού και τεκμηριώνουν την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης για την εσωτερική ανάπτυξή του.

2) **Μέθοδοι, εργαλεία και τεχνικές παρέμβασης:** Η μελέτη αυτή αποσκοπεί στη γνωριμία των σπουδαστών με μεθόδους, τεχνικές και σύγχρονα εργαλεία αντιμετώπισης των προβλημάτων / αδυναμιών της υφιστάμενης κατάστασης οργάνωσης και λειτουργίας, στα όρια που τίθενται από το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο ή/και με προτάσεις αλλαγής του θεσμικού πλαισίου.

3) Παραδείγματα εφαρμογής / Μελέτες περιπτώσεων: Αποσκοπούν στην παρουσίαση συγκεκριμένων παραδειγμάτων εφαρμογής των εργαλείων από ελληνικούς δημόσιους φορείς σε κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι σπουδαστές αναμένεται να έχουν γνώσεις:

- ανάλυσης και ερμηνείας της υφιστάμενης κατάστασης της εσωτερικής οργάνωσης / λειτουργίας ενός δημόσιου οργανισμού
- σχεδιασμού και παρακολούθησης ενός ολοκληρωμένου προγράμματος εσωτερικής ανάπτυξης ενός δημόσιου οργανισμού
- συμβουλευτικής υποστήριξης των οργάνων διοίκησης ενός οργανισμού σε επί μέρους ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης (αποτελεσματικότητα, ποιότητα και αποδοτικότητα λειτουργίας, οργάνωση υπηρεσιών, πολιτική προσωπικού, προγραμματισμός και αξιολόγηση της δράσης κλπ)

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στην ελληνική γλώσσα

- Ακαδημία Αθηνών, Η δημόσια διοίκηση μπροστά στη πρόκληση του 21^{ου} αιώνα, Αθήνα, 1998
- Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, Οι δημόσιες υπηρεσίες : Η εργασία τους για τον καταναλωτή, Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων, 1991
- ΕΚΔΔ / ΙΔΕ, Διοικητικός εκσυγχρονισμός, Κείμενα συνεδρίου
- Λίτσος Η., Οδηγός για τον εκσυγχρονισμό της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΟΤΑ, ΕΕΤΑΑ, 1992
- Λίτσος Η., «Επιχειρησιακά προγράμματα και διαδικασίες προγραμματισμού στους ΟΤΑ» Περιοδικό «Επιθεώρηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», τεύχος 101, 2002
- Μακροδημήτρης Α. & Μιχαλόπουλος Ν. (Επιμ.), Εκθέσεις εμπειρογνομώνων για τη δημόσια διοίκηση 1950-1998, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2000
- Μιχαλόπουλος Ν., «Από τη δημόσια γραφειοκρατία στο δημόσιο management», Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2003
- Μπέσιλα-Βήκα Ε., Τοπική Αυτοδιοίκηση, Εκδ. Σάκκουλα, 2004
- Μπουραντάς Δ., Μάνατζμεντ, Εκδ. Μπένου, Αθήνα, 2002
- Μπουραντάς Δ., «Προσδιοριστικοί παράγοντες ικανοποίησης, αφοσίωσης και παρακίνησης των εργαζομένων στη Δημόσια διοίκηση», ΥΒΕΤ/ΓΓΕΤ, Αθήνα, 1991
- Παπούλιας Δ., Τσόκας Χ., Κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του κράτους, Καστανιάτης, Αθήνα, 1998
- Σάββας Ε., Κονδύλης Ε, Ιδιωτικοποίηση και παραγωγικότητα, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1993
- Σωτηρόπουλος Δ., «Γραφειοκρατία και πολιτική εξουσία», Εκδ. Σάκκουλα, 1996
- Τσέκος Θ., Τοπική αυτοδιοίκηση και ποιότητα υπηρεσιών, Τετράδια αυτοδιοίκησης, Τεύχος 2 /98, ΚΕΔΚΕ
- ΥΠΕΣΔΔΑ / ΕΕΤΑΑ, Μελέτη κατάρτισης δεικτών προγραμματισμού / αξιολόγησης της λειτουργίας των ΟΤΑ, 1999
- ΥΠΕΣΔΔΑ / ΚΕΔΚΕ / ΕΕΤΑΑ, Μελέτη οργάνωσης – Σύνταξη ΟΕΥ των Νέων Δήμων του προγράμματος "Ι. Καποδίστριας", 1999

- ΥΠΕΣΔΔΑ / ΓΓΔΔ, Κοινό πλαίσιο αξιολόγησης - ΚΠΙΑ, Αθήνα, 2003
- ΥΠΕΣΔΔΑ / ΓΓΔΔ / Διεύθυνση απλούστευσης διαδικασιών και παραγωγικότητας, «Βασικές κατευθύνσεις και αρχές για την απλούστευση διαδικασιών», Εγκύκλιος 5 του προγράμματος ΠΟΛΙΤΕΙΑ
- Φαναριώτης Π., Διοίκηση δημόσιων οργανισμών και υπηρεσιών, Εκδ. Σταμούλης, Αθήνα, 1999
- Chandler J., Δημόσια διοίκηση : Συγκριτική ανάλυση, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2003
- Muller P., Sural Y., Η ανάλυση των πολιτικών του κράτους, Εκδ. Τυπωθήτω, Αθήνα 2002

Στην Αγγλική γλώσσα

- Ammons, N. D. , Municipal benchmarks : Assessing local performance and establishing community standards, Sage, 1996
- Council of Europe, report No 63, The use of performance indicators in local public services, Council of Europe publishing, 1997
- Cohen S., Brand R, Total quality management in Government, Jossey-Bass Publishers San Francisco, 1993
- Berman E., Productivity in public and nonprofit organizations, Sage, 1998
- Bovaird T. & Loffler E.(ed) , Public management & Governance, Routledge, 2003
- Bryson J., Alston F., Creating and implementing your strategic plan : A workbook for public and nonprofit organizations, Jossey-Bass Publishers San Francisco, 1996
- Dawson S., "Analysing organizations", Mac Millan press, 1996
- Harrison M., "Diagnosing organizations", Sage, 1994
- Jackson, P. M. & Palmer B., Developing performance monitoring in the public sector, 1992
- Kaplan R., Norton D., The strategy-focused organization, Harvard business school press, 2001
- Lawton A., Rose A., Public services management, Prentice Hall, 1999
- Moore, M., "Creating public value", Harvard University press, 1995
- Neely A., Adams Ch., Kennerley M., The performance prism, Prentice Hall, 2002
- Niven P., "Balanced scorecard for Government and nonprofit agencies", John Willey & Sons, 2003
- Pollitt Chr. & Boukaert G. (ed), Quality improvement in European Public services, Sage, London, 1995
- Ruchelman L., Program design for public managers, State University of New York press Albany, 1985
- Rummler G.& Brache A., "Improving Performance : How to manage the white space on the organization chart", Jossey-Bass Publishers San Francisco, 1995
- Smith, R., Strategic management in the public sector, Logman, 1994
- OECD, Governance in transition, OECD, 1995
- Onsmann H., "Management powertools", Mac Graw-Hill, 2004
- Wilson A. and Charlton K. , "Making partnerships work", 1997

ΠΑ-Μ07 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των οικονομικών λειτουργιών της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης και η σύνδεση τους με τις πολιτικές αποκέντρωσης του διοικητικού συστήματος και προώθησης της περιφερειακής ανάπτυξης που ακολουθούνται τα τελευταία χρόνια. Οι διαρθρωτικές (νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, συνένωση πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, περιφέρεια) και λειτουργικές (μεταφορά αρμοδιοτήτων) μεταρρυθμίσεις απέτελεσαν το κέντρο βάρους των πολιτικών αυτών.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η δημοσιονομική αποκέντρωση αποτελεί πλέον ένα αυτόνομο κλάδο της δημόσιας οικονομικής χρησιμοποιώντας, τόσο τη μεθοδολογία όσο και τα επιστημονικά της εργαλεία. Οι οικονομικές λειτουργίες του κράτους συσχετίζονται με τις οικονομικές λειτουργίες των αποκεντρωμένων φορέων και τα τοπικά έσοδα (φόροι και τέλη) συνδέονται άμεσα με την κρατική φορολογία και την εθνική δημοσιονομική πολιτική. Οι προϋπολογισμοί των Περιφερειών και των ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα αντίστοιχα προγράμματα δημοσίων επενδύσεων αποτελούν πλέον ένα σημαντικό τμήμα της ενιαίας δημοσιονομικής διαχείρισης.

Στα πλαίσια του μαθήματος αναλύεται επίσης το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τα οικονομικά της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, τα συστήματα οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης που εφαρμόζονται και αξιολογούνται τα οικονομικά τους μεγέθη.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι σπουδαστές/στρίες θα πρέπει πρώτον να έχουν αποκτήσει ένα σύνολο επιχειρησιακών γνώσεων για τα θέματα αυτά, δεύτερον να έχουν εντάξει τις σχετικές γνώσεις στην προβληματική των άλλων μαθημάτων του ίδιου κύκλου και τρίτον να χρησιμοποιούν συγκεκριμένη μεθοδολογία για την οικονομική ανάλυση των λειτουργιών της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αναλυτικότερα θα εξεταστούν οι παρακάτω θεματικές ενότητες:

Δημοσιονομική αποκέντρωση

- Οικονομικές λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης
- Τοπικά δημόσια αγαθά, οικονομική αυτοδυναμία, βαθμοί αποκέντρωσης
- Αρχές τοπικής φορολογίας, διάκριση φορών και τελών, κρατικές επιχορηγήσεις
- Κρατικός και τοπικοί νομαρχιακοί, περιφερειακοί προϋπολογισμοί.

Θεσμικό πλαίσιο - Οικονομική Διοίκηση και διαχείριση

- Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας, Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
- Βασική νομοθεσία για την περιφέρεια, λογιστικό σύστημα (λογιστικό των ΟΤΑ, δημόσιο λογιστικό, κλαδικό λογιστικό σχέδιο Ν.Π.Δ.Δ.)
- Προϋπολογισμοί, απολογισμοί (τοπικοί, νομαρχιακοί, περιφερειακοί)
- Περιουσία, Προμήθειες
- Τοπικές δημόσιες επενδύσεις και εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Ελεγκτικές και υποστηρικτικές λειτουργίες

- Το θεσμικό πλαίσιο και το περιεχόμενο των οικονομικών ελέγχων (φόροι, τέλη, επιχορηγήσεις, δάνεια: νομοθεσία και πρακτική).
- Δομή και λειτουργία του τοπικού φορολογικού συστήματος
- Προώθηση της οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας (οικονομικές υπηρεσίες, συστήματα κατανομής κρατικών επιχορηγήσεων).

Χρηματοοικονομική ανάλυση

- Μεθοδολογία και δείκτες
- Πρακτικές εφαρμογές, αξιολόγηση και προοπτικές

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- "Τα δημόσια οικονομικά στην Ελλάδα", Επιμέλεια Ν. Τάτσος, Έκδ. Σμπίλια, 1991.
- "Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική, (κεφάλαιο 25 : η δημοσιονομική αποκέ-ντρωση)", Θ. Γεωργακόπουλος, Έκδ. Ε. Μπένου, 1997.
- "Τα οικονομικά της αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη", "Τετράδια Αυτοδιοίκησης" Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1 & 2/1998.
- "Δημοσιονομική Αποκέντρωση", Ν. Τάτσος Έκδ. ΤΥΠΟΘΗΤΩ, 1999.
- "Οι δαπάνες των ΟΤΑ", Ι. Θεοδώρου, Θεσσαλονίκη, 1999.
- "Οι προμήθειες των ΟΤΑ", Ι. Θεοδώρου, Θεσσαλονίκη, 2000.
- «Φορολογική αποκέντρωση : τάσεις, προβλήματα, πολιτικές», Ν. Τάτσος, "Τετράδια Αυτοδιοίκησης" Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1/2000.
- «Τα οικονομικά των ΟΤΑ μπροστά στις νέες προκλήσεις», Ρ. Γκέκας, "Τετράδια Αυτοδιοίκησης" Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1/2000.
- «Τα οικονομικά της αυτοδιοίκησης : η θεσμική διάσταση», Κ. Παπαδημητρίου, "Τετράδια Αυτοδιοίκησης" Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1/2000.

- «Το οικονομικό υπόβαθρο των συνενώσεων : ανάλυση εσόδων νέων δήμων και κοινοτήτων 1992 - 1996», Τ. Σαπουνάκης, "Τετράδια Αυτοδιοίκησης" Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1/2000.
 - «Οι νέες σχέσεις κεντρικού και τοπικού δημόσιου τομέα : Περιορισμός των κρατικών επιχορηγήσεων και αύξηση των τοπικών φορολογικών εσόδων», Ρ. Γκέκας, Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τ.15/2000, Έκδ. Θεμέλιο.
 - "Τα έσοδα των δήμων και των κοινοτήτων", Ι. Θεοδώρου, Θεσσαλονίκη, 2002.
 - «Η εφαρμογή της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) στον δημόσιο τομέα και την τοπική αυτοδιοίκηση», Γ. Γκοντόρας - Χρ. Μπέλλος, 2002.
- «Ο οικονομικός προγραμματισμός των ΟΤΑ και ο νέος τύπος προϋπολογισμού», Σ. Καραγιλάνης, Έκδ. Γ.Μ.Καραναστάση, 2004.

Οικονομική διαχείριση

- Π.Δ. 315/1999, ΦΕΚ 302 Α', "Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (ΟΤΑ Α' Βαθμού)".
- ΚΕΔΚΕ, "Δημοτικός & Κοινοτικός Κώδικας", (βιβλίο/ηλεκτρονικό αρχείο).
- ΕΕΤΑΑ, "Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης", (βιβλίο - ηλεκτρονικό αρχείο).
- Νόμος 2672/1998, ΦΕΚ 290 Α', "Οικονομικοί πόροι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις".

ΠΑ-Ε02 : ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΓΙΑ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Οι οικονομικές λειτουργίες της περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτυπώνονται σε στατιστικά δεδομένα και στοιχεία, κυρίως οικονομικού χαρακτήρα, από ποικίλες πηγές. Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των σπουδαστών/στριών με τα στοιχεία αυτά, η επεξεργασία και αξιολόγηση τους αποτελούν το αντικείμενο του εργαστηρίου.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο καθορίζει τόσο τις διαδικασίες παραγωγής δεδομένων και στοιχείων από την δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση όσο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους : δημόσιο λογιστικό, κρατικοί προϋπολογισμοί στατιστικές έρευνες, καταγραφές αρμοδιοτήτων, μέσων και προσωπικού, επιχειρηματική δραστηριότητα, κ.α.

Τα αξιοποιήσιμα στοιχεία καταγράφονται σε ηλεκτρονικά αρχεία και σε βάσεις δεδομένων και αποτελούν το πρωτογενές υλικό του εργαστηρίου. Η επεξεργασία αρχείων με βάση τις δυνατότητες των λογιστικών φύλλων, ο υπολογισμός δευτερευόντων απαραίτητων για συγκρίσεις και για αξιολόγηση επιδόσεων, η διαμόρφωση κριτηρίων ταξινόμησης με βάση συγκεκριμένα οικονομικά και άλλα χαρακτηριστικά αποτελούν τα κύρια θέματα του σεμιναρίου.

Ορισμένες βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται ήδη στη δημόσια διοίκηση, θα αξιοποιηθούν για να κατανοηθεί η λειτουργία και οι δυνατότητες τους. Οι διαδικασίες συλλογής, ταξινόμησης, εισαγωγής και επεξεργασίας πληροφοριών με συγκεκριμένα παραδείγματα θα αποτελέσουν ένα ιδιαίτερο αντικείμενο μελέτης.

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θα αξιοποιηθούν στατιστικά στοιχεία από:

ΕΣΥΕ

ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

ΥΠ.ΟΙΚ.

ΕΕΤΑΑ

ΠΑ-Σ03.ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΠΑ-Μ08: ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει τις απαραίτητες εισαγωγικές γνώσεις χωροταξίας και πολεοδομίας (στην θεωρία και πρακτική) στους σπουδαστές, ώστε να κατανοήσουν την σημασία και την αναγκαιότητα του χωρικού σχεδιασμού ως μέσου για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη. Για το σκοπό αυτό παρατίθενται οι βασικές εννοιολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις που έχουν σχέση με τον σχεδιασμό και επιχειρείται μια κριτική αναφορά στην ιστορική εξέλιξη της πολιτικής του σχεδιασμού στην Ελλάδα και στο διεθνές χώρο. Ειδικότερος στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τους όρους, τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις άσκησης του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, ώστε να αποκτήσουν την αναγκαία 'επιχειρησιακή' δεξιότητα και ετοιμότητα που χρειάζονται για να επιτελέσουν το έργο τους στις υπηρεσίες τους.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Γενικές αρχές και γνώσεις.

- Βασικές έννοιες και ορισμοί. Κατηγορίες, είδη και επίπεδα του χώρου. Οργάνωση και 'παραγωγή' του χώρου
- Χωρικός σχεδιασμός: Έννοια, χαρακτήρας και αντικείμενο. Τα κύρια χαρακτηριστικά ενός σύγχρονου πλαισίου χωρικού σχεδιασμού σε διάφορα επίπεδα. Σχεδιασμός και διαδικασίες χωρικής ανάπτυξης. Μορφές σύγχρονης χωρικής διακυβέρνησης.
- Συσχέτιση του χωρικού σχεδιασμού με τον οικονομικό και κοινωνικό προγραμματισμό και με την τοπική / αστική και περιφερειακή ανάπτυξη. Τομεακές και χωρικές πολιτικές. Στρατηγικός σχεδιασμός και αναπτυξιακή πολιτική.
- Βασικά εργαλεία, μέθοδοι και τεχνικές του χωρικού σχεδιασμού.
- Η θεματολογία του σχεδιασμού. Πόλεις και περιφέρειες. Οικιστικά δίκτυα, Δίκτυα υποδομής, Χρήσεις γης και ζώνες δραστηριοτήτων. Λοιπά θέματα.

2. Ο χωρικός σχεδιασμός στο διεθνές και Ευρωπαϊκό πλαίσιο.

- Η ανάπτυξη και ιστορική εξέλιξη της διεθνούς χωροταξίας στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Φορείς της ευρωπαϊκής χωροταξίας. Η χωροταξική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Προσπάθειες και αποτελέσματα της πολιτικής την τελευταία 15ετία. Δράσεις και προγράμματα για τη χωροταξία. Τα βασικά ντοκουμέντα πολιτικής: Το 'Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου' και 'Οι Κατευθυντήριες Αρχές για την Βιώσιμη Χωρική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ηπείρου'.

- Οι πολιτικές ης Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις πόλεις και τις αστικές περιοχές. Οι κοινοτικές πρωτοβουλίες για την χρηματοδότηση των συναφών δράσεων και προγραμμάτων. Παραδείγματα επιτυχημένων πρακτικών.
- Οι επιδράσεις Ευρωπαϊκής πολιτικής στις εθνικές πολιτικές χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.

3. Ο Χωρικός Σχεδιασμός στην Ελλάδα

- Εμφάνιση και εξέλιξη του χωρικού σχεδιασμού στην Ελλάδα στο δεύτερο ήμισυ του 20^{ου} αιώνα. Οι κυριότερες περίοδοι σε συσχέτιση με τις επιστημονικές αντιλήψεις, ιδεολογικά ρεύματα και κοινωνικές αλλαγές. Τα δομικά χαρακτηριστικά του ελληνικού συστήματος σχεδιασμού.
- Θεσμικό πλαίσιο και πολιτικές στην πολεοδομία και χωροταξία. Φορείς και μέσα άσκησης του χωρικού σχεδιασμού. Ο ρόλος των διοικητικών δομών στα διάφορα επίπεδα προγραμματισμού. Αποτελέσματα και προοπτικές.
- Παράμετροι και προβλήματα εφαρμογής του σχεδιασμού. Η σημασία της πολιτικής γης και οι ιδιαιτερότητες του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Οι πολιτικές των παρεμβάσεων στον αστικό χώρο : εμπειρίες και προοπτικές.

3.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ, Α (1997) *Πολεοδομικός Σχεδιασμός. Για μια βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου*. Εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα.
- ΒΕΡΙΑΤΟΣ, Ε. (ed) (2002) *Planning in Greece* ISOCARP Special Bulletin for 2002, on the occasion of the 38th Planning Congress, Athens.
- COUNCIL OF EUROPE - CEMAT (2002) *Guiding Principles for Sustainable Spatial Development of the European Continent*, Strasbourg.
- EUROPEAN COMMISSION, (2000), *The EU compendium of spatial planning systems and policies, Greece*, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.
- EUROPEAN SPACE AND TERRITORIAL INEGRATION ALTERNATIVES (ESTIA), INTERREG IIc (2000) *Priorities of Spatial Planning in SE Europe*, Aristotle University, Thessaloniki,
- EUROPEAN COMMISSION (1999) *European Spatial Development Perspectives*, (ESDP), Committee of Spatial Development, Brussels
- EUROPEAN COMMISSION DGXI. (1994) και (1996) *European Sustainable Cities* (report of the expert group on the urban environment)
- EUROPEAN COMMISSION (1995) *Ευρώπη 2000+: Συνεργασία για τη Χωροταξία στην Ευρώπη* Υπ. Επισ. Εκδ. Ευρ. Κοινοτήτων: Λουξεμβούργο.
- ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Γ. (2000) 'Η χωροταξική πολιτική στη διευρυμένη Ευρώπη' στο Ανδρικοπούλου Ε. - Καυκαλάς Γ. (επ.) *Ο νέος ευρωπαϊκός χώρος. Η διεύρυνση και η γεωγραφία της Ευρωπαϊκής Ανάπτυξης*, εκδόσεις Θεμέλιο, σ. 401-424.
- ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Γ. (1999), *Το νέο θεσμικό πλαίσιο χωρικού σχεδιασμού στην Ελλάδα (Νόμος 2742/1999)*, *Περιβάλλον και δίκαιο*, σ.σ. 519-523
- ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ Η. (2000), "Διοικητική Γεωγραφία και Χωροταξία στην Ελλάδα: Η εξέλιξη της χωρικής-διοικητικής διάρθρωσης στο νεοελληνικό κράτος". Στο *Δεκαεπτά*

κείμενα για το Σχεδιασμό, τις πόλεις και την Ανάπτυξη (Συλλογικός τόμος), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος, σσ 23-61.

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ, Η., (1995), "Η εξέλιξη των στόχων και οι νέες τάσεις στο σχεδιασμό του χώρου", *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Τριμηνιαία Επιστημονική Επιθεώρηση* Νο 17.

-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Δ. (2000) «Σύστημα χωρικού σχεδιασμού. Η ελληνική πραγματικότητα και η διεθνής εμπειρία». *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τεύχ.101-102, Α'-Β' 2000, σσ. 3-58.

ΠΔ-Ε03: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του σπουδαστή με την τεχνολογία και τις εφαρμογές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (ΓΣΠ).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

α. Στοιχεία Χαρτογραφίας

Χάρτες, μοντέλα, κλίμακες, μετασχηματισμοί, συστήματα αναφοράς, προβολές, είδη χαρτών

β. Εισαγωγή στα ΓΣΠ

- Τι είναι τα ΓΣΠ, Εφαρμογές ΓΣΠ – παρουσίαση ολοκληρωμένων εφαρμογών
- Είδη γεωγραφικών δεδομένων, μοντέλα γεωγραφικών δεδομένων, διανυσματικά μοντέλα
- Συλλογή δεδομένων
- Εισαγωγή δεδομένων
- Χωρικά μοντέλα δεδομένων.

γ. Πακέτα ΓΣΠ / Το ARCVIEW

- Παρουσίαση των εμπορικών πακέτων-Σύγκριση
- Εισαγωγή στο ARCVIEW (Views – Themes – Η έννοια του Project)

δ. Εισαγωγή στο περιβάλλον ARCVIEW

- Το περιβάλλον λειτουργίας
- Menus
- Αρχεία

ε. Παρουσίαση του ARCVIEW

- Views, Themes, Απεικόνιση και αναζήτηση γεωγραφικών δεδομένων, Εμφάνιση με κριτήρια, Δημιουργία Project, ετικέτες, Διαγράμματα
- Πίνακες, σύνδεση πίνακα με χάρτη.
- Δημιουργία βάσης δεδομένων και σύνδεσή της με χάρτη
- Αναζητήσεις και δημιουργία χαρτών
- Layouts.
- Δημιουργία θεματικών χαρτών, εκτυπώσεις.
- Σύνδεση Excel-Arcview
- Ανάπτυξη εφαρμογών στο Arcview, Scripts, η γλώσσα Avenue.

στ. Ολοκληρωμένη εφαρμογή ΓΣΠ

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

- Geographical Information Systems: Principles and Applications, (two volumes). Maguire D.J., M. Goodchild, D. Rhind (eds.), 1991.
- Fundamentals of Geographic Information Systems, 2nd Edition by Michael N. DeMers; Hardcover, 1990
- Principles of Geographical Information Systems (Spatial Information Systems and Geostatistics) by Peter A. Burrough, et al; Paperback, 1992
- Geographical Information Systems and Science by: P. Longley - M. Goodchild - D. Maguire - D. Rhind, 1994
- Spatial Databases: With Application to GIS by Philippe Rigaux, et al; Hardcover, 1995
- Modeling Our World : The ESRI Guide to Geodatabase Design by Michael Zeiler, 2000
- GIS Data Conversion: Strategies, Techniques, and Management, Pat Hohl (Editor); Paperback, 1995
- ESRI Press Dictionary of GIS Terminology, Heather Kennedy (Editor), et al, 1995
- The ESRI Guide to GIS Analysis Volume 1: Geographic Patterns & Relationships Andy Mitchell; Paperback, 1995
- Spatial Analysis and GIS, Stewart Fotheringham, Peter Rogerson (Editor); Paperback, 2000
- Spatial Analysis, Paul Longley (Editor), et al, 2000
- Inside ArcView GIS (with CD-ROM for DOS, Windows, Mac, and UNIX), Scott Hutchinson, Larry Daniel, 1995
- Extending ArcView GIS: with Network Analyst, Spatial Analyst and 3D Analyst, Tim Ormsby, Jonell Alvi, 1995
- Arcview Gis Exercise Book, Pat Hohl, Brad Mayo (Contributor); Paperback, 2000
- GIS in Public Policy: Using Geographic Information for More Effective Government, R. W. Greene; Paperback, 2000
- Beyond Maps: GIS Decision Making in Local Government, John A. O'Looney; Paperback, 2000
- Statistical Analysis with ArcView GIS (r) , Jay Lee, David Wing-Shun Wong , 2000
- Cartographic Design Using Arcview Gis , Ed Madej, 2000
- Cartography with ArcView GIS Software & Map Projection Poster, Borden D. Dent; Hardcover, 2000
- Web Cartography Menno-Jan Kraak, Allan Brown, 1998
- Serving Maps on the Internet , Christian Harder, Jack Dangerfield (Introduction), 1998
- GIS Online: Information Retrieval, Mapping, and the Internet, Brandon Plewe; Paperback, 1995
- Thematic Cartography and Visualization, Terry A. Slocum; Hardcover, 1997
- Arc View Developer's Guide, Amir H. Razavi, 1997
- Arc View Exercise Book, Pat Hohl-Brad Mayo, 1997
- Arcview GIS / Avenue Developer's Guide, Amir H. Razavi, 1996
- Arcview Gis/Avenue Programmer's Reference : Class Hierarchy Quick Reference and 100+ Scripts, Amir H. Razavi - Valerie Warwick, 1997

– Inside Arcview GIS, Scott Hutchinson - Larry Daniel, 1996
ArcView GIS Means Business with CDROM, Christian Harder, 1997

ΠΔ-Μ09 : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η μετάδοση εισαγωγικών γνώσεων στους σπουδαστές σχετικά με την πολιτική και το σχεδιασμό της προστασίας του περιβάλλοντος. Για το σκοπό αυτό γίνεται αρχικά μια αδρομερής αναφορά στις γενικότερες θεσμικές, διοικητικές και οργανωτικές διαστάσεις της περιβαλλοντικής πολιτικής τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο. Στη συνέχεια εξετάζονται οι θεματικές όψεις του σχεδιασμού για την προστασία του περιβάλλοντος και επιχειρείται η ανάπτυξη μιας προβληματικής που αναδεικνύει την ενιαία υπόσταση και 'λειτουργία' του φυσικού και ανθρωπογενούς - πολιτιστικού περιβάλλοντος. Ειδικότερος στόχος του μαθήματος είναι να εξοπλίσει τους σπουδαστές με μια κριτική προσέγγιση των σύγχρονων απόψεων και θέσεων για την ασκούμενη σήμερα περιβαλλοντική πολιτική, για τους μηχανισμούς χάραξης και εφαρμογής της καθώς και για τα προβλήματα που θα συναντήσουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως στελέχη της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

α. Γενικά μεθοδολογικά και εννοιολογικά ζητήματα:

-Περιβάλλον και Ανάπτυξη. Περιβαλλοντική κρίση και ανάπτυξη. Αιτίες και συνέπειες. Το περιβαλλοντικό πρόβλημα και η αντιμετώπισή του.
-Ο ρόλος του χωρικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού: προσεγγίσεις σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο.
-Οι νέες αντιλήψεις για την προστασία και διαχείριση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις τομεακές πολιτικές.

β. Η περιβαλλοντική πολιτική στο διεθνή χώρο και την Ευρωπαϊκή Ένωση

-Το διεθνές πλαίσιο: οι περιβαλλοντικές πολιτικές στους διεθνείς οργανισμούς (ΟΗΕ, ΟΟΣΑ, Συμβούλιο της Ευρώπης). Από την Στοκχόλμη στο Γιοχάνεσμπουργκ.
- Εξέλιξη της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής. Θεσμικό πλαίσιο. Φορείς και διαδικασίες άσκησης της πολιτικής. περιβάλλοντος. Μέσα υλοποίησης – οικονομικά, κανονιστικά, οργανωτικά.
-Οι θεσμικές και οργανωτικές ρυθμίσεις σε επίπεδο εθνικών κρατών: οι νόμοι «πλαίσια» και οι διοικητικές δομές. Μηχανισμοί και εργαλεία εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής.

γ. Η ελληνική πολιτική προστασίας περιβάλλοντος

- Ιστορική αναδρομή. Κυριότερα προβλήματα προστασίας περιβάλλοντος.
- Θεσμικό πλαίσιο και προγράμματα δράσης.
- Μέσα περιβαλλοντικής πολιτικής. Φορείς, όργανα και διαδικασίες προστασίας του περιβάλλοντος.
- Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στη διαχείριση του περιβάλλοντος.

δ. Η θεματολογία της περιβαλλοντικής πολιτικής και σχεδιασμού

- Τα κρίσιμα πλανητικά - περιβαλλοντικά ζητήματα (κλιματική αλλαγή, απερίωστη, βιοποικιλότητα, κλπ.)
- Σχεδιασμός των ευαίσθητων περιοχών μεγάλης κλίμακας (παράκτιες, νησιωτικές, ορεινές περιοχές).
- Σχεδιασμός για την προστασία και διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής (μνημειακής) κληρονομιάς με έμφαση στη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών.
- Ο σχεδιασμός για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών και κινδύνων θεωρούμενων ως περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- Η διαχείριση των φυσικών πόρων, ανανεώσιμων και μη ανανεώσιμων. Νερό και βιώσιμη ανάπτυξη: προβλήματα και προοπτικές στον 21^ο αιώνα
- Περιβαλλοντικός σχεδιασμός των πόλεων. Η πολιτική και ο σχεδιασμός για την αντιμετώπιση των οχλήσεων και προσβολών του περιβάλλοντος από ανθρώπινες δραστηριότητες

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ, Σύλλογος Πολεοδόμων και Χωροτακτών, Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (1996) *Το περιβάλλον στην Ελλάδα 1991-1996*, Εκδόσεις Ι Σιδέρη, Αθήνα

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Γ. (1999) *Νομικό πλαίσιο και φορείς Προστασίας περιβάλλοντος στην Ελλάδα*. Πανεπιστημιακές σημειώσεις.

ΚΟΚΚΩΣΗΣ Χ. (επιμέλεια) (2002) *Άνθρωπος και Περιβάλλον στην Ελλάδα*, Αθήνα, ΥΠΕΧΩΔΕ

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ Η. (2002) "Νέες προσεγγίσεις στο σχεδιασμό και την πολιτική προστασίας της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς" *Τόπος: Επιθεώρηση Χωρικής Ανάπτυξης, Σχεδιασμού και Περιβάλλοντος*, τεύχος 18, 2002 (υπό έκδοση), Αθήνα σελ 177-195.

ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ Η. (2003) 'Σχεδιασμός και διαχείριση προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα: Θεσμικές εξελίξεις, προβλήματα και προοπτικές', στο *Αειχώρος*, τόμος 2, τεύχος 1 Μάιος 2003, Βόλος σελ. 58-89.

OECD- Organisation for Economic Cooperation and Development (2000) *Environmental Performance Reviews -Greece*, Paris

OECD -Organisation for Economic Cooperation and Development (2001) *Environmental Outlook*, Paris

UNEP (1997) *Global Environment Outlook*, Oxford University Press, Oxford

ΥΠΕΧΩΔΕ (1999) *Εθνικός Σχεδιασμός για το Φυσικό Περιβάλλον*, Αθήνα. (ανέκδοτη μελέτη στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ 2000-2006)

ΥΠΕΧΩΔΕ (2000) *Ελλάδα:Οικολογικό απόθεμα της Ευρώπης. Εθνική Πολιτική για τη Διαχείριση- Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος*, (Τεύχος συνέντευξης τύπου του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ , Δεκέμβριος 2000), Αθήνα

World Commission on Environment and Development, U.N.: 1987, *Our Common Future*, Oxford University Press, Oxford.

Commission of the European Communities (1992). *Towards Sustainability (Fifth Environmental Action Programme)*, Brussels.

EUROPEAN ENVIRONMENT AGENCY (1999), *Environment in the European Union at the turn of the century*.

Νομοθεσία

N. 360/ 1976 "Περί χωροταξίας και Περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 151Α/ 22-6-76)

N. 1650/ 1986 " Για την προστασία του περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 160Α/16-10-86)N. 1032/1980 "Περί συστάσεως Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 57Α/14-3-80).

ΠΑ-Μ10 : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ (ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ)

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δοθεί στα στελέχη του Δημοσίου, τους σπουδαστές της Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, το επιστημονικό θεωρητικό πλαίσιο, τα εργαλεία και οι τεχνικές των σύγχρονων μεθόδων διοίκησης – διαχείρισης έργου, ώστε να μπορούν να χειρισθούν αποτελεσματικά ένα έργο.

Στόχοι του μαθήματος είναι η ολοκλήρωση του θεωρητικού και πρακτικού μέρους οι σπουδαστές:

- να γνωρίσουν τις βασικές αρχές της Διοίκησης έργου
- να μπορούν να σχεδιάσουν και να προγραμματίζουν τις επιμέρους δραστηριότητες
- να επιμερίζουν, να αναθέτουν και να ορίζουν χρονικά τα επιμέρους τμήματα
- να παρακολουθούν, να ελέγχουν και να διορθώνουν την πορεία υλοποίησης
- να εκπονούν αναφορές σχετικά με την εξέλιξη του έργου

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εφαρμόζεται η εναλλαγή θεωρητικών εισηγήσεων με παραδείγματα και πρακτικές ασκήσεις. Το θεωρητικό τμήμα (εισηγήσεις – παραδείγματα - ασκήσεις) καλύπτει 6 συνεδρίες 4 ωρών η κάθε μια, το δε εργαστήριο με χρήση Η/Υ αποτελεί ξεχωριστή ενότητα 12 επιπλέον ωρών.

Στόχος μεθόδου είναι η προσωπική συμβολή των σπουδαστών με αναφορές και παραδείγματα από την εμπειρία τους καθώς και η εξοικείωση τους με έργα παρεμφερή με αυτά που θα συναντήσουν μετά την αποφοίτησή τους και την υπηρεσιακή τους τοποθέτηση.

Θεματολογία εισηγήσεων

- 1^η ενότητα:** -Εισαγωγή
- Ιστορική αναδρομή
 - Βασικές έννοιες
 - Οργανωτική υποδομή (μορφές οργάνωσης)
- 2^η ενότητα:** - Κύκλος ζωής έργου
- Δημιουργία ομάδων έργου
 - Δομική ανάλυση έργου
- 3^η ενότητα:** - Δίκτυα έργων
- Χρονική συσχέτιση εργασιών
 - Το διάγραμμα Gantt
 - Χρονικός προγραμματισμός – Τεχνική PETT

- 4^η ενότητα:** - Προγραμματισμός χρήσης έργου
- Κατάρτιση προϋπολογισμού
 - Μελέτη χρηματοροών

- 5^η ενότητα:** -Σχέση κόστους-χρόνου- Τεχνική CPM
- Μέθοδος κρίσιμης διαδρομής
 - Μέθοδος πιστοποιημένης αξίας

- 6^η ενότητα:** - Θέματα ποιότητας
- Θέματα διαχείρισης κινδύνου
 - Επικοινωνία του έργου

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

- Association for Project Management, (2000), Body of Knowledge, 4/e
 Δημητριάδης Α., (1999) «Διοίκηση-Διαχείριση Έργου», Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών
 Burke Rory, (2002) «Διαχείριση Έργου, Τεχνικές Σχεδιασμού και Ελέγχου», Εκδόσεις «ΚΡΙΤΙΚΗ»
 Kerzner H, (1999) «Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling», Publisher: Wiley John & Sons,
 Meredith J. R. and S.J. Mantel Jr.,(2000) «Project Management: A Managerial Approach 4/e», Publisher: Wiley John & Sons,
 Project Management Institute (P.M.I.), «A Guide to the Project Management Body of Knowledge PMBOK», Edition 2000
 Smith Karl A. (2000), «Project Management & Teamwork», McGraw-Hill,
 Vose D, (2000),«Risk Analysis: A Quantitative Guide», Wiley John & Sons,

<http://www.apm.org.uk>

<http://www.pmi.org>.

<http://www.ipma.ch>

<http://www.projectmanagement.com/home>.

<http://www.4pm.com>.

ΠΔ-Ε04 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ MS PROJECT

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των στελεχών του Δημοσίου, των σπουδαστών της Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, με τα διαθέσιμα προγράμματα Η/Υ για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση έργων.

Το εργαστήριο συμπληρώνει αλλά και προϋποθέτει την παρακολούθηση του θεωρητικού τμήματος του μαθήματος « Διοίκηση - Διαχείριση Έργου».

Στόχοι του εργαστηρίου είναι με την ολοκλήρωσή του οι σπουδαστές:

- να γνωρίζουν τα μενού και τις βασικές γραμμές εργαλείων
- να μπορούν να σχεδιάζουν και να καταχωρίζουν τις επιμέρους δραστηριότητες,
- να αντιστοιχίζουν πόρους σε εργασίες
- να προβαίνουν σε συμπίεση δραστηριοτήτων και εξισορρόπηση πόρων
- να γνωρίζουν τις δυνατότητες εμφάνισης των πληροφοριών του έργου
- να γνωρίζουν τις δυνατότητες τεκμηρίωσης και πληροφόρησης

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Θα εφαρμοσθεί η μέθοδος της μελέτης πραγματικής περίπτωσης από το χώρο της περιφερειακής Διοίκησης, ενδεχομένως τροποποιημένης για εκπαιδευτικούς λόγους, όπου απαιτείται.

Η υλοποίηση του εργαστηρίου μπορεί ιδανικά να πραγματοποιηθεί εναλλάξ με το θεωρητικό τμήμα, χωρίς όμως να είναι απαραίτητο.

Θα χρησιμοποιηθεί το λογισμικό πακέτο Microsoft "Project", ως γενικότερα αποδεκτό, διαδεδομένο και συμβατό με τη φύση και το εύρος των έργων που θα αντιμετωπίσουν οι σπουδαστές στη Δημόσια Διοίκηση.

Η συνολική διάρκεια του εργαστηρίου είναι 12 ώρες, καθ όλη τη διάρκεια του οποίου οι σπουδαστές θα χρησιμοποιούν τον Η/Υ με την επίβλεψη του διδάσκοντα.

Θεματολογία εισηγήσεων

- 1^η ενότητα: Παρουσίαση της άσκησης
 - Χρήση των μενού και εργαλείων
 - Δημιουργία και αποθήκευση αρχείων
- 2^η ενότητα:- Καταχώριση και οργάνωση εργασιών
- 3^η ενότητα:- Ρύθμιση λεπτομερειών για τις εργασίες
 - Ρύθμιση λεπτομερειών πόρων
 - Ρύθμιση λεπτομερειών αντιστοιχίσεων
- 4^η ενότητα: Παρουσίαση πληροφοριών του έργου
 - Εκτύπωση πληροφοριών του έργου
 - Παρακολούθηση προόδου σε σχέση με τον προγραμματισμό

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

Δημητριάδης Α.,(1999) «Διοίκηση – Διαχείριση Έργου», Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών
Burke Rory, (2002) «Διαχείριση Έργου, Τεχνικές Σχεδιασμού και Ελέγχου», Εκδόσεις «ΚΡΙΤΙΚΗ»

Microsoft,(2003),»Βήμα –Βήμα Ms Project 2000»,Εκδόσεις Κλειδάριθμος

<http://www.apm.org.uk>

<http://www.pmi.org>.

<http://www.msproject.com>

<http://www.mpug.org>

<http://www.microsoft.com/office/project>

<http://www.mous.net/>

ΠΔ-Ε05: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Στο μάθημα γίνεται μια εισαγωγή στη Στατιστική Λήψη Απόφασης. Συγκεκριμένα, περιγράφεται η μεθοδολογία λήψης αποφάσεων δίνοντας έμφαση στην διαδικασία συλλογής, ελέγχου και μετασχηματισμού των δεδομένων αφενός και αφετέρου στην ερμηνεία των Στατιστικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Α' ΕΝΟΤΗΤΑ

Εισαγωγή στη Στατιστική Λήψη Αποφάσεων
Εισαγωγή στη Λήψη Αποφάσεων. Εφαρμογή Μεθοδολογιών Στατιστικής Λήψης αποφάσεων στη Δημόσια Διοίκηση.

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ

Εισαγωγή στο Στατιστικό πακέτο SPSS

Γ-Δ' ΕΝΟΤΗΤΑ

Στατιστική Παρουσίαση Δεδομένων

Παρουσίαση δεδομένων και Στατιστικοί έλεγχοι Δεδομένων: Πίνακες Συχνότητας, Διαγράμματα Ελέγχου κ.λπ.
Στατιστικά Μέτρα
Διαγράμματα
Πίνακες Παρουσίασης
Αναφορές

Ε-Ζ' ΕΝΟΤΗΤΑ*

Στατιστική Συμπερασματολογία με χρήση του SPSS

Έλεγχοι κανονικότητας
Εκτίμηση μέσου
Εκτίμηση διαστήματος εμπιστοσύνης για το μέσο
Έλεγχος μέσης τιμής
Έλεγχοι ανεξαρτησίας δύο μεταβλητών
Έλεγχος συμφωνίας ή ασυμφωνίας δύο μεταβλητών
Έλεγχοι δύο μέσων τιμών: Παραμετρικές και μη παραμετρικές διαδικασίες
One Way Analysis of Variance Ανάλυση Διασποράς
Πίνακας Συσχέτισης δύο μεταβλητών. Συντελεστές συσχέτισης. Γραμμική παλινδρόμηση.

* θα γίνει συνοπτική παρουσίαση εφόσον επαρκεί ο χρόνος

Η' ΕΝΟΤΗΤΑ

Μελέτη Περίπτωσης

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

Στατιστική Επεξεργασία Δεδομένων στην Υγεία, Ι.Αποστολάκης, Α.Καστανιά, Χ.Πιερράκου, Εκδόσεις Παπαζήση, 2003

Εισαγωγή στη Στατιστική θεωρία και Ασκήσεις, Κολύβα, Μαχαίρα, Εκδόσεις Ζήτη, 1999

Design and Analysis of Experiments, D. C. Montgomery, Εκδόσεις John Willey & Sons, 1995

Statistics for Research Dowdy, Shirley, 1993

Ανάλυση Δεδομένων με τη Βοήθεια Στατιστικών πακέτων, Χατζηπαντελής, Εκδόσεις Ζήτη, 1998

Simple Guide to SPSS Win 8.0 & 9.0, Kirkpatrick, 2000

Doing Data Analysis with SPSS 10.0, Carver, 2000

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΠΑ-Ε06 : ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΣΑ

1.ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Το μάθημα σκοπό έχει την εξοικείωση των σπουδαστών με τις ηλεκτρονικές παρουσιάσεις οι οποίες ενσωματώνουν και στοιχεία πολυμέσων.

2.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1.Εισαγωγή στις Παρουσιάσεις

- Εισαγωγή στις ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, Παρουσίαση του περιβάλλοντος του Powerpoint, Δημιουργία μιας νέας παρουσίασης.

2.Δημιουργία Παρουσιάσεων

- Δουλεύοντας με διαφορετικές μορφές – Πρότυπα
- Δημιουργία μιας νέας παρουσίασης με τον οδηγό αυτομάτου περιεχομένου
- Δημιουργία νέας παρουσίασης με βάση μία πρότυπη παρουσίαση
- Δημιουργία μιας νέας παρουσίασης με βάση την κενή παρουσίαση
- Φόντο, Συνδυασμός χρωμάτων διαφάνειας

3.Εισαγωγή αντικειμένων

- Διαμόρφωση της παρουσίασης (Αντικείμενα κειμένου, clip Art, πινάκων word, Microsoft Graph, Οργανογράμματα, WordArt)

4.Εισαγωγή ειδικών χαρακτηριστικών

- Υπόδειγμα Διαφανειών, Εισαγωγή συνδέσμων, Ειδικών εφέ

5.Πολυμέσα

- Δομικά χαρακτηριστικά των εφαρμογών πολυμέσων
- Εργαλεία επιμέλειας μέσων
- Συμπύεση
- Επίδειξη εισαγωγής – χρήσης εικόνων, ήχων μέσα σε ένα slide

6.Μελέτη Περίπτωσης

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

- Το πρώτο βιβλίο του ελληνικού Powerpoint 2000, Αικ. Γεωργοπούλου - Κ. Μάλαμας, , Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 1999
- Powerpoint for windows, Linda Bird, , Εκδόσεις Γκιούρδας, 1999
- Special Edition using Powerpoint 2000, Rutledge, Fuller, Dyck, Que, 2000
- Mastering Powerpoint 2000, K. Murray, Sybex, 2000

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

1.ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Η ειδική φάση σπουδών περιλαμβάνει τόσο θεωρητική όσο και εφαρμοσμένη εκπαίδευση η οποία έχει στόχο την καλλιέργεια και ενίσχυση των γλωσσικών γνώσεων και δεξιοτήτων των μελλοντικών στελεχών της Περιφερειακής Διοίκησης. Σκοπός του μαθήματος είναι η κάλυψη ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος Περιφερειακής Διοίκησης.

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση του πνεύματος της άμιλλας και της συνεργασίας με ομαδικές δραστηριότητες, όπως είναι οι τεχνικές διαπραγματεύσεων και η επίλυση συγκρούσεων.

2.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτική, οι Τεχνικές Σχεδιασμού, Διαχείρισης και Αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων είναι κάποιιοι από τους άξονες, τα θέματα των οποίων χρησιμοποιούν οι διδάσκοντες στη ξένη γλώσσα και στοχεύουν στον ακόλουθο διττό ρόλο:

➤ **στην καλλιέργεια δεξιοτήτων γραπτής επικοινωνίας:**

- με μεταφραστική άσκηση (ευθεία και αντίστροφη) κειμένων από πρωτότυπες πηγές.
- με την ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου όπως σύνταξη αίτησης, ανακοίνωσης, περίληψης, αναφοράς, πρακτικών και ενημερωτικών δελτίων.
- με την εξοικείωση του σπουδαστή με βασικές έννοιες και όρους του χώρου των διοικητικών θεσμών, της περιφερειακής διοίκησης, των οικονομικών της αυτοδιοίκησης, των ευρωπαϊκών θεσμών, καθώς και της περιβαλλοντικής πολιτικής.

➤ **στην καλλιέργεια δεξιοτήτων προφορικής επικοινωνίας:**

- με διαδραστικές ασκήσεις μέσα σε μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες με στόχο την ανάπτυξη της έκφρασης.
- με προσομοίωση συνεντεύξεων με στόχο τη μορφοποίηση κοινωνικών δεξιοτήτων.
- με ασκήσεις προσομοίωσης στις τεχνικές διαπραγματεύσεων με στόχο την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων.
- με παρουσιάσεις ειδικών θεμάτων με στόχο τη διαχείριση της πληροφορίας.

Αναλυτικότερα, τα θεματικά πεδία από τα οποία καλλιεργείται τόσο ο γραπτός όσο και ο προφορικός λόγος αντλούνται από την παρακάτω θεματολογία:

- Ορολογία Διοικητικών Θεσμών.
- Αρμοδιότητες και Λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Διοίκησης.
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.
- Τεχνικά Δελτία Έργων.
- Ορολογία Ευρωπαϊκών Θεσμών και έννοιες Ευρωπαϊκής Πολιτικής σχετικά με τα θέματα της Περιφερειακής Ανάπτυξης.
- Κοινοτικά προγράμματα και Κοινοτικές Οδηγίες που αφορούν την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη.
- Διαχείριση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων.
- Περιβαλλοντικά Θέματα.

3.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται τόσο από τον Τύπο όσο και από τις Επίσημες Εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες πηγές σχετικές με την Περιφερειακή Διοίκηση, το οποίο χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων τα οποία έχουν άμεση σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς Ευρωπαϊκά αλλά και εθνικά ηλεκτρονικά αρχεία που αφορούν την Περιφερειακή Διοίκηση αλλά και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Μια ενδεικτική βιβλιογραφία για την ειδική φάση σπουδών είναι η ακόλουθη:

ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Textbooks

- Translation* by A. Duff, Oxford *Approaches to translation* by P. Newmark, Phoenix.
New International Business English by L. Jones and R. Alexander, Cambridge.
A Handbook of Commercial Correspondence by A. Ashley, Oxford University Press.
Test your Professional English: Management by Simon Sweeny, Penguin, Longman, 2001.
Professional presentations by Malcolm Goodale, Cambridge University Press.
Office Administration by Edna Turnbull, Cambridge University Press.
English for International Negotiations by Drew Rogers, Cambridge University Press.

Suggested Bibliography

- Implementing European Union Public Policy*, R. Levy, Edward Elgar, 2000.
Global inequalities, Thousand Oaks, California, Pine Forge Pr. , c1996.
Small and medium size enterprises and regional development, Giaoutzi M. κ.α., London : Routledge, 1990.
Regionalism, business interests and public policy, Coleman W. κ.α., London : Sage in association with: EUI (Florence), 1989.
Urban problems by Dentler, Robert A., Chicago.

Newspapers

The Observer, New York Times, The Guardian, Herald Tribune (Kathimerini), *Athens News*.

Magazines

The Economist, New Statesman, International Review, Administrative Science Quarterly, Environmental Law & Policy, Environment and Planning, International Journal of Public Administration, The Annals of Regional Science, Urban Studies, Public administration Review, American Political Science Review, Local Government Studies.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Livres

Instruments économiques pour la protection de l' environnement, OECD, Paris: OECD, 1991.
Guide du département, Véronique de Marchand , κ.α., Les essentiels.
Resumé-Compte Rendu-Synthèse-Exposé-Commentaire, Kauffmann.

Magazines

Revue administrative, Revue d'économie régionale et urbaine, Revue politique et management publique.

CLE international, *La correspondance*.

Documents UNESCO.

Journaux

Le Monde, Le Monde Diplomatique.

Publications officielles de l'Union Européenne sur les collectivités locales.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Διδακτικά Βιβλία- Εγχειρίδια- Λεξικά:

- «*Kleines Komplet*», Praxis.
 «*Kleines Deutschland Lexicon*», C.H. Beck.
 «*Grundstufe-Grammatik*», HUEBER.
 «*em-Mittelstufe- Grammatik*», HUEBER.
 «*Lesen und Hoeren*», fuer das ZDaf, Εκδόσεις Καραμπάτος.

Εφημερίδες

Athener Zeitung, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Die Welt, Frankfurter Rundschau.

Περιοδικά

Der Spiegel, Stern, Focus, Willkommen (Ινστιτούτου Goethe), Deutschland της Γερμανικής Κυβέρνησης

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ (WEBLIOGRAFY):

www.kedke.gr, www.eetaa.gr, www.ccre.org, www.cor.eu.in, www.dimos.org.

* * *

ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Στο πλαίσιο του κύκλου Σεμιναρίων Εξειδίκευσης εκπονούνται συλλογικές εργασίες (case studies) από τους σπουδαστές κάθε τμήματος, πάνω σε επιλεγμένα θέματα που αφορούν στους τομείς εξειδίκευσής τους, σύμφωνα με τις ευρύτερες ανάγκες και ζητήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν, ως μελλοντικά στελέχη της δημόσιας Διοίκησης.

Στόχος των σεμιναρίων εξειδίκευσης είναι η περαιτέρω εμπάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων, μέσα από την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών, κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται η ενίσχυση του πνεύματος συνεργασίας και άμιλλας και της κουλτούρας της ομάδας εργασίας, μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών με τη χρήση ειδικού λογισμικού και πολυμέσων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Με το πέρας του κύκλου Μαθημάτων Εξειδίκευσης ανατίθεται στους σπουδαστές/στριες η εκπόνηση ατομικών ή ομαδικών εργασιών (μέχρι 5.000 λέξεις), τις οποίες υποστηρίζουν κατά τη διάρκεια του κύκλου σεμιναρίων εξειδίκευσης (μία εργασία ανά σπουδαστή ανά Σεμινάριο), που εντάσσονται στο πλαίσιο ευρύτερης μελέτης-εφαρμογής ζητημάτων που αποτελούν αντικείμενο πολιτικής στα πεδία εξειδίκευσης του Τμήματος.

Οι εργασίες που θα εκπονήσουν οι σπουδαστές/στριες της ΙΖ' εκπαιδευτικής σειράς, στα πλαίσια των σεμιναρίων εξειδίκευσης θα έχουν τα εξής χαρακτηριστικά :

- αναφέρονται σε θέματα που απαιτούν τόσο θεωρητική ανάλυση όσο και επιστημονική επεξεργασία και τεκμηρίωση
- εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο και αυτόνομο πλαίσιο συγκρότησης και παρουσίασης, στην κατεύθυνση μίας μελέτης ή έρευνας
- εκπονούνται από ομάδες σπουδαστών/στριών κάτω από την επίβλεψη και ευθύνη ενός ή δύο καθηγητών
- αξιοποιούν εφαρμογές πληροφορικής

Η διαδικασία εκπόνησης μικρών εργασιών περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

- Προσδιορισμό ευρύτερων θεμάτων –κεντρικών τίτλων εργασιών- στην κατεύθυνση μιας ολοκληρωμένης μελέτης ή έρευνας, που αφορούν στους σεμιναριακούς άξονες

του προγράμματος σπουδών του Τμήματος, με ευθύνη του Επιστημονικού Υπευθύνου, σε συνεργασία με τους διδάσκοντες.

- Σχεδιασμό των επιμέρους θεμάτων που συγκροτούν την τελική μελέτη και καταμερισμός τους σε τίτλους μικρών εργασιών, από τους διδάσκοντες.
- Ανάθεση από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Τμήματος σε συνεργασία με τους διδάσκοντες, επί μερικών θεμάτων και τίτλων εργασιών σε ομάδες σπουδαστών.
- Αυτές οι ομάδες εργασίας αποτελούνται από τρία έως τέσσερα άτομα και πραγματοποιούν τριώρες προπαρασκευαστικές συναντήσεις με τους επιβλέποντες τουλάχιστον μια φορά το μήνα, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε προγράμματος.
- Εκπόνηση των μικρών εργασιών κατά τη διάρκεια των 4 μηνών πρακτικής εκπαίδευσης και παρακολούθηση της προετοιμασίας των εργασιών από τους διδάσκοντες, στη βάση συγκεκριμένου προγράμματος και χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των εργασιών.
- Παρουσίαση των εργασιών κατά τη διάρκεια του κύκλου σεμιναρίων, στη βάση προγράμματος παρουσιάσεων, παρουσία των διδασκόντων και του συνόλου των σπουδαστών.

ΠΑ-Σ01. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑ-Σ01.1: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΠΣ - ΠΕΠ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Το σεμινάριο αποσκοπεί στην εμβάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Τα θέματα των εργασιών προσδιορίζονται στη βάση ευρύτερων θεμάτων – κεντρικών τίτλων εργασιών. Στην συνέχεια ανατίθενται επιμέρους τίτλοι εργασιών προς εκπόνηση σε ομάδες ατόμων στον σεμιναριακό άξονα «Ειδικά Θέματα Περιφερειακής πολιτικής και κοινοτικών προγραμμάτων: Σχεδιασμός – Διαχείριση και αξιολόγηση ΚΠΣ – ΠΕΠ-Επιχειρησιακά τομεακά Προγράμματα – Κοινοτικές Πρωτοβουλίες»

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια θέματα:

1. Ο Προγραμματισμός της Περιφερειακής Ανάπτυξης στην Ελλάδα για συγκεκριμένη χρονική περίοδο
2. Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα στο Γ' ΚΠΣ (Ανταγωνιστικότητα, Ενέργειας, Σιδηρόδρομοι, Αεροδρόμια, Αστικές Συγκοινωνίες)
3. Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα στο Γ' ΚΠΣ
4. Οργάνωση Υποδομών Υποδοχής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας
5. Διερωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών και Συνοχής
6. Κοινοτικές Πρωτοβουλίες (INTERREG, EQUAL, LEADER, URBAN)
7. Προγράμματα Ολοκληρωμένης Τοπικής Ανάπτυξης
8. Μεγάλα Έργα (Εγνατία Οδός, Αττική Οδός, Αττικό Μετρό κλπ)

ΠΑ-Σ02.ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΘΕΣΜΟΙ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΑ-Σ02.1: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Το σεμινάριο αποσκοπεί στην εμβάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Τα θέματα των εργασιών προσδιορίζονται στη βάση ευρύτερων θεμάτων – κεντρικών τίτλων εργασιών. Στην συνέχεια ανατίθενται επιμέρους τίτλοι εργασιών προς εκπόνηση σε ομάδες ατόμων στον σεμιναριακό άξονα «Διοίκηση και Διαχείριση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων»

1. Η περιφερειακή διοίκηση και η πολυβάθμια αυτοδιοίκηση στις χώρες μέλη της Ε.Ε.: Το Ομοσπονδιακό και το Περιφερειακό Μοντέλο Οργάνωσης.
2. Νέες μορφές διακυβέρνησης στις χώρες μέλη της Ε.Ε.
3. Η επιχειρηματική δραστηριότητα των ΟΤΑ: Η εμπειρία της Ελλάδας και των χωρών μελών της Ε.Ε.
4. Αξιοποίηση στατιστικών ερευνών για το προσωπικό των Περιφερειών και των ΟΤΑ : ανάλυση και συμπεράσματα
5. Παρουσίαση και ανάλυση αρμοδιοτήτων ανά τομέα : θεσμικό πλαίσιο, τρόποι άσκησης, οικονομικά μεγέθη
6. Ενοποιημένη παρουσίαση και ανάλυση κατηγοριών ΟΤΑ και νομικών τους προσώπων : αξιολόγηση της συμβολής των ΟΤΑ σε τοπικά και περιφερειακά οικονομικά μεγέθη
7. Συστήματα κατανομής κρατικών επιχορηγήσεων : κριτήρια, τεκμηρίωση, μοντέλα
8. Δημοσιονομική Αποκέντρωση: Περιφέρειες, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, Τοπική Αυτοδιοίκηση.
9. Μεταφορά αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση, ανά τομέα.
10. Οι ΟΤΑ των μητροπολιτικών περιοχών (μητροπολιτικές λειτουργίες, διαδημοτική συνεργασία, διαχείριση κυκλοφορίας και στάθμευσης κλπ)

ΠΑ-Ε07 : ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να παρουσιαστούν και να αναλυθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις από τη διοικητική εμπειρία, που αναδεικνύουν προβλήματα που αντιμετωπίζονται κατά την άσκηση της διοικητικής δράσης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (α' και β' βαθμού). Η παρουσίαση των περιπτώσεων αυτών θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με το Συνήγορο του Πολίτη.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου θα εξεταστούν και αναλυθούν θέματα σχετικά με:

Α) Σχέσεις Κράτους - Πολίτη

Τέλη & φόροι υπέρ ΟΤΑ
Απαλλοτριώσεις
Αντικειμενική ευθύνη ΟΤΑ
Προσλήψεις
Ζητήματα εποπτείας
Εκπλήρωση συμβατικών υποχρεώσεων / εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών

Β) Ποιότητα Ζωής

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εμπειρικό υλικό σε φακέλους που διαμορφώνονται από τις εισηγήσεις.

ΠΑ-Ε08 : ΟΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ.

Σκοπός του εργαστηρίου θα είναι η προσέγγιση με τη νέα πραγματικότητα των μη κρατικών -μη κυβερνητικών- οργανώσεων. Ο συνεχής πολλαπλασιασμός τους και η δράση τους στον συνεχώς διευρυνόμενο δημόσιο χώρο, δημιουργούν νέες πραγματικότητες, με τις οποίες πρέπει να εξοικειωθούν τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης. Όλο και πιο συχνά τα μη κρατικά υποκείμενα ασκούν δημόσιες δράσεις σε τομείς αποκλειστικής -κάποτε- ευθύνης του κράτους. Το εργαστήριο αποσκοπεί στο να γνωρίσουν οι σπουδαστές τα θέματα σχετικά με την αναζήτηση των θεσμικών δυνατοτήτων συνεργασίας Κράτους και Κοινωνίας των Πολιτών, καθώς και με την αξιολόγηση της ήδη υφιστάμενης -θεσμοθετημένης και άτυπης- συνεργασίας μεταξύ τους.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Α' ΕΝΟΤΗΤΑ

Θεωρητική προσέγγιση.

Η εξέλιξη του φαινομένου των ΜΚΟ στον κόσμο
Η εμφάνιση και η πορεία της εξέλιξής του στην Ελλάδα.

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ

Πρακτική εφαρμογή.

Η «σύλληψη» και η καταγραφή του κοινωνικού.
Η επικοινωνία μαζί του.
Η αναζήτηση της δράσης σε καθεστώς πολυπλοκότητας και σε συνθήκες σποραδικής -μη επαγγελματικής- ενασχόλησης.

Γ' ΕΝΟΤΗΤΑ.

Πρακτικές συνεργασίας.

Οι άτυπες μορφές εταιρικών σχέσεων.
Οι θεσμοθετημένες μορφές τους ανά υπουργείο.
Οι δυνατότητες διεύρυνσης των δυνατοτήτων συνεργασίας.
Η περαιτέρω ενεργοποίηση των ΜΚΟ για κοινωνικές δράσεις.
Μορφές συνευθύνης.

Δ' ΕΝΟΤΗΤΑ

Αξιολόγηση των εταιρικών σχέσεων.

Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας στη δράση των ΜΚΟ
Αξιολόγηση των συνεργασιών με το κράτος.
Αξιολόγηση της θεσμοθετημένης εταιρικότητας.

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

1. «Η Κοινωνία Πολιτών και οι αντίπαλοί της. Συνθήκες ελευθερίας», Ernest Gellner. Εκδόσεις Παπαζήση.
2. «Η Κοινωνία των Πολιτών», Γκιόργκι Φοτεφ. Εκδόσεις Φιλίστωρ.
3. «Η Διπλωματία της Κοινωνίας των Πολιτών», Παντελής Σικλιάς και Αστέρης Χουλιάρας. Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Κείμενο του Χρήστου Φραγκονικολόπουλου με θέμα «Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις και ελληνική εξωτερική πολιτική», περιλαμβάνεται στην έκδοση «Ελληνική Εξωτερική Πολιτική. Μια συνολική προσέγγιση» του Παναγιώτη Τσάκωνα. Εκδόσεις Σιδέρης.
3. «Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών», Αντώνης Μακρυδημήτρης. Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις.
4. «Από την αλλαγή στον εκσυγχρονισμό - Κριτικές παρεμβάσεις», Νίκος Μουζέλης. Εκδόσεις Θεμέλιο.
5. «Προοπτικές απασχόλησης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας», συλλογικό (Μανόλης Χρυσάκης, Δημήτρης Ζιώμας, Ντέπη Καραμητροπούλου, Δημήτρης Χατζαντώνης) για το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας. Εκδόσεις Σάκκουλα.
6. «Διοίκηση, πολίτες και Δημοκρατία», Καλλιόπη Σπανού. Εκδόσεις Παπαζήσης.
7. «Νομομοποίηση μέσω διαδικασίας», Niklas Luhmann. Εκδόσεις Κριτική (για προχωρημένη αναζήτηση).
8. «Οι συνέπειες του Γατόσκυλου. Κοινωνική πολυπλοκότητα και ΜΜΕ», Νικήτας Λιοναράκης. Εκδόσεις Παπαζήση.

ΑΡΘΡΑ

1. «Δημοκρατία, τεχνολογία και συμμετοχή των πολιτών», άρθρο στο Βήμα (13/7/2003) του Γιώργου Παπαδημητρίου

2. «Γιατί αποτυγχάνουν οι μεταρρυθμίσεις», άρθρο του Νίκου Μουζέλη στο Βήμα (29/6/2003).
3. «Μεταρρύθμιση και κομματικοκρατία», άρθρο του Νίκου Μουζέλη στο Βήμα (συνέχεια του προηγούμενου, σας το στέλνω με e-mail)
4. «Κοινωνία Πολιτών», περιοδική έκδοση της Κίνησης Πολιτών για την Παρέμβαση. Όλα τα τεύχη στον δικτυακό τόπο www.paremvassi.gr.

ΕΝΤΥΠΑ

1. Ντοκουμέντα από την Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ στο Ντέρμπαν (2002) για τον «Ρατσισμό, τις Φυλετικές Διακρίσεις, τον Αντισημιτισμό και τις συναφείς Μισαλλοδοξίες». Έκδοση της Επιτροπής για τις ΜΚΟ του Υπ. Εξωτερικών.
2. Ντοκουμέντα του ΟΗΕ για το «2001. Διεθνές Έτος για τον Εθελοντή». Έκδοση Επιτροπή ΜΚΟ του Υπ. Εσωτερικών.
3. «Η Επιτροπή και οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί. Οικοδόμηση ισχυρότερης εταιρικής σχέσης», έγγραφο εργασίας της Επιτροπής που υποβλήθηκε από τον πρόεδρο Prodi και τον αντιπρόεδρο Kinnock
4. Euro Citizen Action Service, «A guide to European Union funding for NGOs» www.ecas.org.
5. Σχολιασμός του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων για τη λειτουργία του «Εθνικού Συμβουλίου Τουρισμού». Περιλαμβάνεται στον απολογισμό για το 2002. Έκδοση ΣΕΤΕ.

**ΠΑ-Σ03.1: ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ –
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Το σεμινάριο αποσκοπεί στην εμβάθυνση των επιμέρους θεματικών αντικειμένων του κύκλου μαθημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών κατά την παρουσίαση των εργασιών και τις συζητήσεις που επακολουθούν.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

Τα θέματα των εργασιών προσδιορίζονται στη βάση ευρύτερων θεμάτων – κεντρικών τίτλων εργασιών. Στην συνέχεια ανατίθενται επιμέρους τίτλοι εργασιών προς εκπόνηση σε ομάδες ατόμων στον σεμιναριακό άξονα «Διοίκησης – Αξιολόγηση – Διαχείριση Χωροταξικών / Πολεοδομικών / Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων»

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια θέματα:

1. Το πρόγραμμα Natura 2000: περιεχόμενο, Ευρωπαϊκό και Εθνικό θεσμικό πλαίσιο, εφαρμογή
2. Οι Βιότοποι της Ελλάδας
3. Το διοικητικό σύστημα του χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα: αξιολόγηση εφαρμογής και προτάσεις αναδιάρθρωσης
4. Πολιτικές για το Χωροταξικό Σχεδιασμό στην Ευρώπη και στην Ελλάδα
 - INTERREG
 - ΣΑΚΧ
 - TERRA
 - URBAN
 - ARCHIMED
 - Εθνικός και Περιφερειακός Χωροταξικός και Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός
5. Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Βιώσιμης Ανάπτυξης
6. Συστήματα Πληροφορικής (GIS) για τον Χωροταξικό Σχεδιασμό
7. Οργάνωση Παρατηρητηρίου Χωροταξίας :
 - Γεωγραφικές Πληροφορίες-Χωροταξικοί Δείκτες
8. Προγράμματα Δράσεις για το Περιβάλλον
 - LIFE
 - MED-POL
 - Έργα χρηματοδοτούμενα από το Γ΄ ΚΠΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

ΠΔ-Ε07 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ & ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να βελτιώσει τις διαπραγματευτικές ικανότητες των σπουδαστών, στα πλαίσια του οποίου οι συμμετέχοντες θα έχουν τη ευκαιρία να:

- Προβληματιστούν για την έννοια και τη σημασία της διαπραγμάτευσης
- Αναγνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης της διαπραγμάτευσης και να συζητήσουν κριτήρια επιλογής μεταξύ τους
- Αναλύσουν σημαντικές τεχνικές πτυχές της διαπραγμάτευσης
- Εξασκηθούν στην πρακτική εφαρμογή των συμπερασμάτων του εργαστηρίου

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Άσκηση διαπραγμάτευσης σε μικρές ομάδες

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Τρόποι προσέγγισης της διαπραγμάτευσης

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ

ΕΞΑΣΚΗΣΗ

Εξάσκηση στη διαπραγμάτευση – προετοιμασία και διεξαγωγή διαπραγμάτευσης, ανασκόπηση και εξαγωγή συμπερασμάτων.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΠΑ-Ε09 : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ

Το μάθημα αυτό στόχο έχει να γνωρίσει στους σπουδαστές εργαλεία ανάπτυξης ιστοσελίδων προκειμένου να τους δώσει γνώσεις και δεξιότητες για συντήρηση και επικαιροποίηση ιστοσελίδων.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1.Εισαγωγή στα εργαλεία Δημιουργίας Ιστοσελίδων- FrontPage

- Εισαγωγή στην δημιουργία ιστοσελίδων,
- Διαδικασίες απόκτησης λογισμικού από το Διαδίκτυο,
- Τύποι αρχείων πολυμέσων,
- Η έννοια της βοηθητικής εφαρμογής,
- Εργαλεία Δημιουργίας Ιστοσελίδων,
- Περιγραφή του FrontPage.

2.Βασικές μορφοποιήσεις ιστοσελίδων

- Πρότυπα, Διαχείριση ιστοσελίδων,
- Εισαγωγή κειμένου-Γραμματοσειρές,
- Σύνδεσμοι.

3.Εισαγωγή πολυμέσων

- Προσθήκη Εικόνας-Γραφικών,
- Συνδυασμός κειμένου-εικόνας,
- Εικόνα φόντου,
- Σύνδεσμοι από εικόνα,
- Εισαγωγή ήχου και κινούμενης εικόνας.

4.Πίνακες – Πλαίσια - Φόρμες

- Δημιουργία και επεξεργασία πίνακα,
- Εισαγωγή και διαχείριση πλαισίων,
- Δημιουργία ενσωματωμένων φύλλων στυλ,
- Δημιουργία διασυνδεδεμένων φύλλων στυλ,
- Δημιουργία φόρμας με οδηγό φόρμας,
- Δημιουργία φόρμας από την αρχή,
- Πρότυπα σελίδων με φόρμες.

5.Προσθήκη Εφέ

- Διαχειριστή πινακίδας διαφημίσεων,
- Μετρητή επισκέψεων,
- Πλαισίου κυλιόμενου κειμένου,
- Χρονοπρογραμματισμού εμφάνισης εικόνας,
- Πίνακας περιεχομένων κ.λπ.

6.Μελέτη Περίπτωσης

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

- The book of IRC : The ultimate guide to IRC, Alex Charalabidis, 1999
- Chat...Chat...Chat, J. Komorn, 2000
- Internet : The Complete Reference, Mc Graw Hill, 1999
- 101 Essensial Tips using the Internet, C. Lewis, Inc Dk Publishing, 1997
- Practical Internet Groupware, J. Udell, O'Reilly & Associates, 1999
- Personal Videoconferencing, E. Rosen, Manning Publications, 1996
- Το πρώτο Βιβλίο του Frontpage 2000, Ευαγγ. Μπανδήλα, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 1999
- Πλήρες Εγχειρίδιο του Frontpage 2000, Daniel. A. Tauber – Brenda Kieman – Mollie. E. Holzschlag, 1999

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ**1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ**

Σκοπός των σεμιναρίων είναι η πρακτική πλέον επαφή των σπουδαστών με τη γλώσσα και η ολοκλήρωση της κάλυψης ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης. Η μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στη σημασιολογική και διερευνητική διάσταση της γλώσσας, μέσα από μια εφαρμοσμένη κατάρτιση μέσω μικρών εργασιών.

Σημειώνεται επίσης ότι η γλωσσομάθεια των σπουδαστών στον β' κύκλο αυξάνεται κατά ένα επίπεδο.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Οι Τεχνικές Διαπραγματεύσεων και η Επίλυση Συγκρούσεων είναι από τα βασικά στοιχεία της εξειδικευμένης αυτής φάσης. Η επαφή με την ξένη γλώσσα γίνεται:

με στρατηγικές ανάπτυξης των γλωσσικών δεξιοτήτων μέσω του προγραμματισμού δραστηριοτήτων, της κατανόησης λήψης αποφάσεων και της επεξεργασίας ιδεών.

με περαιτέρω ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου (παρουσίαση θέματος, αίτηση, ανακοίνωση, περίληψη, αναφορά, νόμοι, πρακτικά, ενημερωτικά δελτία).

με εμβάθυνση και ανάλυση θεματικών αντικειμένων του κύκλου σεμιναρίων εξειδίκευσης και εκπόνηση εργασιών των σπουδαστών.

3. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο και τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές επίσημες Εκδόσεις και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων, τα οποία έχουν άμεση σχέση με την Περιφερειακή Διοίκηση καθώς και τα ηλεκτρονικά αρχεία πηγών που έχουν άμεση σχέση με αυτά.

Η ενδεικτική βιβλιογραφία, η οποία χρησιμοποιήθηκε για την ειδική φάση σπουδών συνεχίζει να χρησιμοποιείται εμπλουτισμένη με αυθεντικό υλικό από τις παραπάνω πηγές και τους διαδικτυακούς τόπους που προτείνονται.